

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 27. september 2023 blev i sag nr. 98678:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne. I klageskema af 6/9 2022 til nævnet har klageren bl.a. anført:

"Jeg blev i juni 2018 indlagt med hjerteproblemer og derefter ansigtslammelse. Jeg blev senere diagnosticeret med svær depression og angst og igen senere PTSD. Jeg har i perioden fra jeg blev opsagt i min daværende stilling og frem til april været økonomisk sikret af min forsikring tegnet gennem Danica pension.

4 april 2022 meddelte Danica pension, at de stopper mine udbetalinger fra 1 april 2022 og at jeg for at forsætte mine sygeforsikring skulle indbetale privat ca. 8000 kr. pr. mdr.

Begrundelsen er, at de vurderer at jeg ville kunne varetage et job mere end 50% såfremt jeg ikke skulle bruge tid på mine børn.

Jeg mener ikke at dette er korrekt og mener ikke at jeg på nogen måde pt. Kan bestride noget job.

- Kommunen vurderer ikke at jeg er klar til jobprøvning af nogen art og har afholdt rehabiliteringsmøder og siger at de ikke vurderer at jeg kommer helt retur og arbejder derfor hen imod en flexordning når jeg er klar.
- Min Psykiater udtaler at hun ikke vurderer at jeg er klar til yderligere belastning af nogen art. At hun ikke kan gøre meget mere medicinsk. Hun vurderer at jeg igen skal forsøge et psykologisk forløb, og at dette måske med medicinen denne gang vil kunne gøre en forskel.
- Under hele mit sygeforløb har min indtægt været mere end halveret og er det fortsat også efter at forsikringen for 4 måneder siden oplyste at de stoppede udbetalingerne.
- Mine ressourcer og evne til at arbejde, og mine børns behov er ikke afhængig af hinanden. Men to uafhængige faktorer.

Ankenævnet for Forsikring

2.

98678

- Trods at mine børn har haft det godt siden februar 2022 har jeg ikke. Jeg har ikke engang kunne formå at slå til som mor, hvortil børnenes mormor, morfar og onkler har været der for dem, samtidig med at der har været tilknyttet familieperson.
- Psykiater skriver gennem hele forløbet, at min tilstand er uændret, og da jeg er mor fortæller jeg altid stolt hvad jeg forsøger at gøre for dem. De har været mit lys at kæmpe for.
- Siden april 2022 har børnene været uafhængige af min tilstedeværen og ydelser, og det kan oplyses, at det ikke har nogen indflydelse på min psykiske ustabilitet.
- Status er fortsat uændret og med fortsat daglig og natlig angst og manglende søvn.

...

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

At få fortsat min udbetaling ved tab af erhvervsevne til jeg selv kan arbejde igen"

Selskabet har i brev af 3/11 2022 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Klager blev via sin ansættelse hos [...] pr. 1. januar 2017 omfattet af virksomhedens pensionsordning med forsikringsdækninger, herunder dækning ved tab af erhvervsevne. Udbetalingen udgør forskellen mellem indtægt fratrukket AMB før og efter tab af erhvervsevne, dog maksimalt den fulde forsikringsdækning.

Forsikringen giver ret til udbetaling og præmiefritagelse ved midlertidigt og ved længerevarende erhvervsevnetab på mindst halvdelen inden for hidtidigt henholdsvis generelt erhverv.

Der er karens på 3 måneder.

De for ordningen gældende forsikringsbetingelser samt gældende dækningsoversigt og tillæg fra 2018 vedlægges samlet som bilag A.

Hvori består uenigheden?

Danica Pension har udbetalt løbende forsikringsydelser og bevilget fritagelse for indbetaling (præmiefritagelse) på midlertidigt grundlag fra karensudløb 18. september 2018 til 1. juli 2022, hvor bevillingen ophørte efter overgang til generel vurdering, hvor klagers erhvervsevne ikke vurderedes nedsat med mindst halvdelen på grund af (egen) sygdom eller ulykke.

Klager mener, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat til halvdelen, og at hun fortsat er berettiget til udbetaling ved tab af erhvervsevne.

Det er Danica Pensions opfattelse, at klagers generelle erhvervsevne ikke er nedsat til halvdelen, og at selskabet med rette har stoppet udbetalinger ved tab af erhvervsevne pr. 1. juli 2022.

Sagsfremstilling

Anmeldelse ved tab af erhvervsevne (bilag B)

Ved anmeldelse ved tab af erhvervsevne af 11. september 2018 ansøgte klager om udbetaling ved tab af erhvervsevne. Klager oplyste, at hun var ansat som [...] og havde været sygemeldt fra denne stilling siden den 18. juni 2018 på grund af stress med fysiske følger.

Lægelige oplysninger:

Journal fra Privathospitalet [...] 2018 (bilag C)

Klager blev undersøgt ved kardiologisk speciallæge den 2. juli 2018 for ekstra hjerteslag.

Klager oplyste, at hun siden den 15. juni 2018 havde haft perioder med ekstra hjerteslag. Den 19. juni 2018 fik klager endvidere lammelse i venstre side af ansigtet ledsaget af smerter i venstre øre. Der var ved udredning i sygehusregi udelukket borrelia, herpes simplex og meningitis som årsag.

Klager havde netop afsluttet en steoridkur, og der blev beskrevet bedring i såvel ansigtslammelsen som i fornemmelsen af ekstra hjerteslag.

Hjertelægen fandt intet behandlingskrævende, og ansigtslammelsen fandtes uden sammenhæng med klagers fornemmelse af ekstra hjerteslag.

Klager blev undersøgt ved neurologisk speciallæge den 4. juli 2018 for ansigtslammelse.

Det blev noteret, at klager 2 uger tidligere var vågnet op med venstresidig ansigtslammelse, lettere smerter bag ved venstre øre samt smagsforstyrrelse. Der blev beskrevet fremgang i tilstanden på behandlingen med steorid.

Der blev beskrevet gener i form af venstresidig ansigtslammelse med minimal lukkedefekt ved venstre øje, påvirket smagssans og lydfølsomhed. Objektivt blev der beskrevet normale neurologiske fund. Klager blev beskrevet som klar, vågen, fuldstændig orienteret og med neutralt stemningsleje.

Den neurologiske speciallæge fandt ikke behov for yderligere undersøgelser eller opfølgning, og noterede, at klager var instrueret i ansigtsmimik-øvelser samt anvendelse af øjendråber, øjencreme og øjenmaske til natten.

LÆ125 fra egen læge 2018 (bilag D)

Den 28. november 2018 skrev klagers praktiserende læge til Jobcenter [...], at klager først havde udviklet ansigtslammelse og siden hjertebanken, søvnbesvær og utilpashed, når hun skulle på arbejde. Lægen vurderede, at klager havde fået en belastningsreaktion.

Lægen oplyste, at klager havde været i behandling ved psykolog fra august 2018, og at klager nu var henvist til psykiater, fordi klagers tilstanden var blevet forværret den 26. november 2018.

Lægen vurderede, at prognosen for raskmelding overordnet set var god, også selvom tilstanden nyligt var forværret.

Notat fra psykolog 2019 (bilag E)

Den 6. februar 2019 beskrev klagers psykolog ved [Anden aktør], at der havde været en reduktion i samtlige af klagers symptomer under samtaleforløbet. Psykologen oplyste, at klager fortsat beskrev træthed, periodevis tristhed, tankemylder og søvnbesvær, men at disse gener forekom i mindre grad, end ved forløbets begyndelse.

Psykologen noterede, at klager aktuelt kæmpede med belastende omstændigheder i sit privatliv, hvilket påvirkede hendes funktionsniveau, og som kunne være en vedligeholdende faktor i relation til symptombilledet.

Psykologen angav prognosen for klagers raskmelding til 12-14 uger.

Psyk125 fra 2019 (bilag F)

I attest Psyk125 af 20. februar 2019 oplyste klagers psykolog fra [Anden aktør] til Jobcenter [...], at klager siden 18. oktober 2018 havde haft psykologsamtaler med 1-2 ugers mellemrum. Psykologen oplyste blandt andet:

Ved forløbets opstart udviste klager svære symptomer på stress i form af bl.a. massiv træthed, omfangsrige kognitive vanskeligheder, uro og tankemylder samt milde depressive symptomer. Ligeledes udviste klager symptomer på angst i form af bl.a. hjertebanken og vejrtrækningsbesvær. Psykologen havde observeret yderligere forværring i symptombilledet i november 2018, hvor der i takt med øgede familiemæssige udfordringer også var tiltagende depressive symptomer med Klager blev i den forbindelse henvist til psykiater med opstart i marts 2019.

Fokuspunkterne havde i forløbet ved psykologen været at håndtere vanskelige tanker og følelser, herunder at arbejde hen imod en øget accept af eget følelsesliv samt at drage egenomsorg. Psykologen oplyste, at hun siden december 2018 havde observeret gradvis bedring. Klager beskrev fortsat periodevis tristhed, træthed, kognitive vanskeligheder og søvnbesvær, men der var ikke ..., færre episoder med kraftig hjertebanken og vejrtrækningsbesvær, og hun beskrev mere håb for fremtiden.

Den fremadrettede plan for psykologforløbet blev anført til at være, at støtte klager i hendes progression med fokus på anvendelse af tillærte strategier og egenomsorg.

Journal fra psykiater [...] (bilag G)

Danica Pension har indhentet klagers journal fra psykiater [...] ad flere omgange. Der er samlet modtaget akter for klagers behandlingsforløb i perioden fra den 5. marts 2019 til den 16. november 2021. Det fremgår blandt andet heraf:

Klager var til sin første konsultation ved psykiater [...] den 5. marts 2019.

Følgende fremgik i forhold til klagers baggrund og sociale forhold:

...

Følgende fremgik i forhold til klagers aktuelle tilstand:

- Klager havde været udsat for mange belastninger de seneste år med ægtefællens ...
- [barnets] mulige reaktion på dette, indbrud i huset i ... og citat: 'måske' følger efter egen rygulykke i 2010.
- Klager beskrev symptomer i form af nedsat energi, angstsymptomer, grådlabilitet, afbrudt nattesøvn og vage selvbefejdelser omkring [barnet] samt diffuse tanker om at døden kunne være en lettelse.
- Klager var i oktober 2018 startet behandling ved psykolog.
- Klager bekræftede, at tilstanden var bedret; hvor hun før græd hele tiden, havde hun nu både gode og dårlige dage. Energien beskrev klager fortsat som nedsat.

Følgende fremgik i forhold til objektive psykiske fund:

- Klager fremtrådte følelsesmæssigt stabil under samtalen, upåfaldende i kontakten med neutralt stemningsleje med et naturligt emotionelt medsving og et naturligt psykomotoriske tempo.
- Psykiateren fandt klager uden tegn på koncentrations- eller hukommelsesbesvær, og med skønnet normale intellektuelle ressourcer.
- Klagers tankegang og tale fandtes samlet og relevant uden tegn på tankeforstyrrelser, og der var naturlig realitetstestning. Intet psykotisk eller psykose-nært.
- Psykiateren vurderede, at der ikke var karaktertræk, der pegede i retning af alvorlig personlighedsforstyrrelse.

Psykiateren konkluderede, at klager havde en belastningsudløst depression med angstsymptomer startende tilbage i forsommeren 2018. Tilstanden fandtes bedret over de seneste par måneder, men at klagers personlighed slog igennem i forhold til, at det var svært for hende at tage sig af sig selv.

Ved konsultation den 25. marts 2019 beskrev klager forværring og belastning på grund af forhold omkring [barnet]. Psykiateren ordinerede antidepressiv medicin samt sovemedicin. I det efterfølgende forløb blev klager medicinjusteret 3 gange, og ved det 4. antidepressive præparat, Brintellix, blev klager vurderet i relevant medicinsk behandling med god effekt på de depressive symptomer og uden betydende bivirkninger af medicinen.

Ved konsultation den 25. juni 2019 noterede psykiateren, at klager kunne blive 'fuldt rask' på en kombination af samtaleterapi og medicin.

Ved konsultation den 24. september 2019 blev klagers antidepressive medicin opjusteret lidt, fordi klager oplyste, at hun stadig oplevede angst og indre uro og umådelig træthed. Klager blev dog også refereret for at have sagt, at hun på mange måder havde det godt, var glad, følte sig stærkere og havde mod på fremtiden.

Ved den efterfølgende konsultation den 22. oktober 2019 beskrev klager bedring. Hun oplyste, at der nu kun var tale om måske 5 angstanfald på en uge, og at disse anfald kun varede 5 minutter, idet hun selv kunne stoppe dem ved hjælp af mindfulness-teknikker. I forhold til hjemmefronten oplyste klager, at den yngste [barn] nu også var under udredning. Psykiateren anbefalede henvisning til psykolog i forhold til klagers rolle med at tage ansvar og være problemløseren i familien.

Ved konsultation den 3. marts 2020 noterede psykiateren, at klager havde oplevet bedring efter opstart ved psykolog, men at hun nu igen oplevede forværring med tiltagende angst, hjertebanken, tristhed, nedsat energi og igangsætningsbesvær. Det blev noteret, at den ældste [barn] var færdigudredt og nu var hjemme, mens de afventede relevant ... tilbud.

Ved konsultation den 4. juni 2020 noterede psykiateren, at klager havde 'givet sig selv lov til' at afvente dagbehandlingstilbud til [barn], og at hun igen ville tage fat på psykologsamtalerne og det arbejdsrelaterede, når [barn] var kørt ind i skole omkring september/oktober 2020. Psykiateren noterede også, at klager samtidig beskrev fremgang i sin egen tilstand, hvor hun angav at føle sig mere sikker i sig selv med lyst og overskud til at kunne klare dagligdagen med børnene. Psykiateren tilbød klager henvisning til et angstpakkeforløb i den offentlige psykiatri, idet psykiateren mente, at klager havde udviklet overansvarlighed med angst.

Ved konsultation den 25. februar 2021 blev det noteret, at klager var blevet afsluttet fra angst-pakkeforløbet før tid på grund af for mange udeblivelser. Det blev noteret, at klager oplyste, at hun kun havde deltaget i 6 ud af 12 gange i forløbet, fordi hun havde fået corona.

Psykiateren tilbød genhenvisning til forløbet med forklaring af fraværsårsagen, men dette ønskede klager ikke.

Klager oplyste herefter psykiateren, at hun nød livet og var glad. Psykiateren angav i notatet at have spurgt klager, hvad problemstillingen da var, hvorefter klager havde oplyst, at hun oplevede let vakt angst med hjertebanken og knugende fornemmelse i solar plexus samt søvnforstyrrelser og tendens til glemsomhed.

Psykiateren vejledte klager i at få en henvisning til psykolog via egen læge.

På mistanke rejst ved klagers nye psykolog, screenede psykiateren klager for OCD ved en konsultation den 1. juni 2021. Psykiateren noterede: 'ikke på nogen måde tegn på, at pt. har haft eller har OCD-lign. symp., men pt. har angst. Denne formentlig grundlagt i barndommen og forværret efter at hendes æf. senere blev syg'.

Ved konsultation den 23. august 2021 blev det noteret, at klager var stoppet ved psykolog i sommeren, da hun trængte til en pause; psykologen havde været meget fokuseret på, om klager havde ADHD og OCD. Begge tilstanden var blevet afkræftet i psykiatrisk regi. Klager beskrev anfald med panikangst flere gange ugentligt, nogle gange flere gange dagligt. Klagers medicin blev justeret, således at hun nu kom i behandling med en kombination af 2 forskellige antidepressive præparater.

Ved konsultation den 17. september 2021 blev det noteret, at klager var blevet yderligere belastet, idet ægtefællen Klager angav, at hun sov bedre om natten på den nye medicin, men at hun herudover hverken oplevede effekt eller bivirkninger.

Ved konsultation den 16. november 2021 blev det noteret, at klager var meget belastet og træt. De ... [børn] mistrivedes på deres Psykiateren satte klagers dosis i antidepressiv medicin lidt op. Lægeattester udarbejdet af psykiateren til Jobcenter [...] LÆ125 fra 27. juni 2019 (bilag H)

I attest LÆ125 af 27. juni 2019 til Jobcenter [...] oplyste klagers psykiater, [...], at klager havde angstsymptomer som led i depression fra efteråret 2018. Hun var aktuelt i behandling ved psykiateren med sit 4. antidepressive præparat, da de forudgående havde hjulpet på tilstanden men givet uacceptable bivirkninger. Samtidig gik klager til psykolog, hvilket også hjalp klager.

Psykiateren vurderede, at klager kunne blive fuldt rask på en kombination af samtaleterapi og medicin. Klager vurderedes at kunne blive klar til deltagelse i praktik inden for 3 måneder.

LÆ125 fra 4. marts 2020 (bilag I)

I attest LÆ125 af 4. marts 2020 til Jobcenter [...] oplyste klagers psykiater, [...], at hun havde fulgt klager siden marts 2019. Klager havde udvist langvarige belastningssymptomer til dels på baggrund af klagers hjemlige situation med ægtefællens ... [Barn] var nu udredt og havde fået påvist [...], afventede skoletilbud, havde i og for sig et skoletilbud nu, men kom ikke afsted.

Psykiateren oplyste, at der diagnostisk var der tale om en langvarig belastningstilstand, der var kompliceret af en angst-depressionstilstand, som var rimeligt behandlet, dog måske med en forværring fra januar 2020.

Psykiateren vurderede, at en væsentlig del af klagers behandling var, at klager fik talt med en psykolog om sine mønstre, således at klager kunne aflastes i den mere kroniske svære situation, hun var i hjemme.

I forhold til prognosen forventede psykiateren, at klager kunne blive fuldt rask. Psykiateren angav, at der ikke var tale om en stationær, varig tilstand, og det væsentlige her var, at klager blev aflastet ved relevant behandlingsforløb hos psykolog.

LÆ125 fra 7. februar 2022 (bilag J)

Klager har indsendt lægeattest LÆ125 af 7. februar 2022 til Jobcenter [...] fra psykiater [...].

Psykiateren oplyste, at denne nu havde fulgt klager i nogle år. Klager havde udtalt angst, forudgået af langvarig belastning med ... krævende yngre børn samt en ægtefælle, der ...

Psykiateren oplyste, at klager havde haft glæde af medicin for de depressive symptomer, men at hun uændret havde angst. Der var forsøgt behandling i angstpakkeforløb, som klager blev angivet til at have haft svært ved at profitere af.

Psykiateren oplyste herefter, at ægtefællen Klager blev anført til nu at være meget belastet, fordi hun måtte varetage alt praktisk vedrørende de ... børn samt ægtefællen. Psykiateren skrev således, citat:

'Det er helt tydeligt at patienten bruger al sin energi på at prøve at lave stabile rammer for de ... børn og støtte ægtefællen.'

Psykiateren vurderede, at klager ikke kunne tåle yderligere belastninger, som hun havde det nu.

Lægeattester udarbejdet af klagers egen læge til Jobcenter [...]

LÆ265 fra 15. februar 2022 (bilag K)

Klager har indsendt lægeattest fra sin egen læge udfyldt den 15. februar 2022. Egen læge oplyste i attesten, at, citat:

'...er i antidepressiv behandling med 2 forskellige præparater. Har ikke længere tvangstanker og tankemylder. [Klageren] beskriver, at hun i december havde det værre psykisk, i julen gik det bedre, [Klageren] fik lidt mere overskud, så hun kunne flytte fokus og tænke lidt mere på sig selv.

I september 2021 fik [...] en [...], blev opereret, [...] har ændret sig, [Klageren] mener at udsigten til at [...] kan komme til tilbage på arbejdsmarkedet er lig nul. [...] kan overskue personlig hygiejne, men ikke [børnenes] medicin, betale regninger, varetage huset. [Klageren] forestår alt vedr. familiens økonomi, tøjvask, indkøb, [børnene] og deres trivsel. [Børnene] trives ikke i skolen, går på dagbehandlingsskole. [Klageren] beskriver at der er problemer på skolen. incl vold fra anden elev.

[Klageren] fortæller at hun fortsat har koncentrationsbesvær, hukommelsesbesvær, indlæringsbesvær. At hun får panikangst. [Klageren] beskriver at hun er ked af det, har tidl

haft ting at se frem til, at der tidligere har været lys forude, det har hun svært ved at se nu. [Klageren] beskriver at lige nu 'ser hun ikke vasketøjet', trækker sig tilbage, at hun ikke kan overskue mere komplekse problemstillinger og tidvis heller ikke simple beskeder. [Klageren] fortæller at hun har god støtte af sine forældre.'

Lægen anførte efterfølgende opsummerende:

- psykisk havde klager en kronisk lidelse i form af angst og depression, som hun var i behandling for ved psykiater. På nuværende tidspunkt havde klager ikke overskud til psykologbehandling på grund af ægtefællens
- Fysisk havde klager kendte kroniske ryg- og skuldersmerter, som hun trænede og blev fulgt for ved fysioterapeut.
- Socialt havde hun ægtefælle med ...,

Lægen skønnede, at klager havde et varigt skånebehov som følge af ovenstående. Lægen angav, at klagers funktionsevne var nedsat, og at hun på nuværende tidspunkt ikke kunne have tilknytning til arbejdsmarkedet, men at hun på sigt muligvis kunne opnå en sådan tilknytning. Formen for tilknytning mente lægen ikke, at kunne skønne om endnu.

Kommunalt forløb

Notat af 11. oktober 2018 fra [...] Kommune

Ved opfølgningssamtale i [...] Kommune den 11. oktober 2018 blev det noteret under klagers eget arbejdsmarkedsperspektiv, at klager oplyste at være ansat som [...] hos et firma, der [...], og at hun tidligere havde haft eget firma i samme branche. Klager angav at have en forventning om, at hun skulle tilbage til samme arbejdsplads, men ikke før hun var helt klar.

Under økonomi og netværk blev det noteret, at klagers [ægtefælle] ...

Det blev også noteret, at deres ene [barn] ikke fungerede godt i skolen, og at familien var belastet af situationen. Kommunens familieafdeling var for nyligt blevet koblet på sagen.

Under helbred oplyste klager, at hun igennem flere måneder havde følt sig belastet, især af hendes arbejdsmæssige situation, og i de sidste par måneder også af situationen på hjemmefronten. Klager angav, at hun følte sig helt kørt ned og var blevet udredt for fysiske symptomer i forhold til hjerte og ansigtslammelse. Klager oplyste, at fysisk sygdom var udelukket, og at symptomerne var tilskrevet stress.

Under faglige og praktiske kvalifikationer blev det noteret, at klager havde arbejdet som [...] og tidligere havde haft flere forskellige firmaer.

Bevilling af sygedagpenge til klager pr. 1. februar 2019 (bilag M)

Det fremgår af bevillingsbrev af 11. februar 2019 fra [...] Kommune, at sygedagpengeretten overgik fra arbejdsgiver [...] til klager selv pr. 1. februar 2019.

Bevilling af jobafklaringsforløb pr. 1. september 2019 (bilag N)

Det fremgår af partshøringsbrev af 16. august 2019 fra [...] Kommune, at klagers ret til sygedagpenge ophørte den 31. august 2019, hvorefter hun ville blive tilkendt et jobafklaringsforløb pr. 1. september 2019 med heraf følgende overgang til ressourceforløbsydelse.

Det fremgår af begrundelsen, at kommunen havde lagt vægt på de lægelige oplysninger om, at klagers tilstand ikke vurderedes at være 'varig og stationær', samt at klager kunne 'blive fuldt rask'.

Det fremgår endvidere, at klager selv havde oplyst ved en opfølgningssamtale den 12. august 2019, at hendes nye medicin fungerede uden bivirkninger.

Klager havde herudover oplyst, at hun fortsat følte sig belastet af den hjemlige situation, og at hun fortsat oplevede at få angstanfald, som hun selv vurderede kunne ende med en indlæggelse. Klager angav, at hun følte sig meget sårbar, og at hun ikke selv kunne sige, hvornår hun ville være klar til at påbegynde praktik eller genoptage beskæftigelse.

Notat af 8. januar 2020 fra [...] Kommune (bilag O)

I notat oprettet den 8. januar 2020 af [...] Kommune, fremgår det, at klager ved en telefonsamtale i december 2019 havde oplyst, at hun i september 2019 var kommet i behandling med en ny medicin via sin psykiater, som hun nu var trappet op i og som virkede.

Det blev noteret, at klager beskrev mere overskud, og at hun kunne mærke, at hun havde brug for at komme lidt i gang igen, dog ikke med det samme som tidligere. Klager ville gerne ud og prøve at snuse til andre ting, herunder gerne noget med indretning, da hun forinden sygemeldingen også havde været i gang med at læse til indretningsarkitekt.

Det fremgår af notatet, at klager oplyste, at hun havde haft en del virksomheder, før hun blev sygemeldt. Hun havde talt med en revisor og havde lukket nogle af selskaberne. Klager oplyste også, at hun havde haft virksomheder med sin [forældre], men at hun var trådt ud af disse. Klager angav, at hun lige nu [december 2019] havde ét selskab, som hun havde beholdt. Det var et holdingselskab, og det blev anført i det kommunale notat:

'Hun har således et cvr.nr., men har ingen aktiviteter i firmaet overhovedet, og får heller ikke løn derfra. Vil meget gerne beholde det, da hun på sigt gerne vil være selvstændig igen, og kører som konsulent.'

Bevilling af virksomhedspraktik i [...] (bilag P)

Klager blev af [...] Kommune bevilget virksomhedspraktik i perioden 5. oktober 2020 til den 27. november 2020, hvor hun skulle fungere som administrativ medarbejder/kontormedhjælper i virksomheden [...] med 2 timer om ugen.

Det fremgår af bevillingen, at arbejdsopgaverne var følgende, citat:

'De er i gang med at lave et [...] system. [Klageren] har tidligere været ansat hos dem og hjulpet med at lave dette system. Planen er, at hun skal hjælpe med at få det op at køre'.

Resumé til regionen den 1. marts 2022 (bilag Q)

Klager har indsendt et 'Resumé til regionen' udarbejdet den 1. marts 2022. Det fremgår, at klager på dette tidspunkt fortsat var i jobafklaringsforløb og modtog ressourceforløbsydelse. Herudover fremgik blandt andet følgende:

Klager var blevet sygemeldt i juni 2018 med stress og belastningsreaktion fra sit arbejde som [...]. I september 2019 var hun blevet bevilget sit første jobafklaringsforløb og i september 2021 sit andet jobafklaringsforløb.

Klagers diagnoser var oplyst til panikangst, depression, hukommelses- og koncentrationsbesvær, astma, skuldersmerter, smerter efter tidligere brud på ryggen.

Klager boede sammen med ægtefælle, Herudover havde klager ... børn med behov for særlige hensyn relateret til [sygdom]. Det blev noteret, at der var forløb i gang i ..., og at begge børn var

Klager angav, at familiens mål samlet set var de samme som for 10 år siden, men at de grundet omstændighederne havde indset, at disse mål ikke var realistiske i samme grad, og at de skulle justeres i en anden retning. Familiens egne mål var at opnå størst mulig følelse af normalitet i hverdagen og i livet som helhed og uden flere større ulykker eller andet indgribende i deres liv.

Det blev noteret, at klagers reelle arbejdsevne endnu ikke havde været forsøgt udviklet, men at den utvivlsomt var påvirket, fordi klagers basale daglige funktionsniveau i forhold til hverdagen var påvirket.

Det blev herefter noteret, at klager ved fremtidig jobafklaring vurderedes at have følgende skånebehov: skånehensyn i forhold til fysisk belastende arbejde relateret til tidligere brud i ryggen. Endvidere psykiske skånehensyn i forhold til alle former for stress, pres og deadlines på arbejdsopgaver. De psykiske skånehensyn blev angivet til at kunne ændre sig i takt med en udvikling over tid.

Klager fandtes herudover at have behov for en rummelig arbejdsgiver, som kunne give mulighed for fleksibilitet relateret til børn med særlige behov og hjemmefronten i det hele taget, som klager blev anført til at være 'tovholder' på.

Selskabsretlige dispositioner (bilag R)

Ved opslag i Det Centrale Virksomhedsregister (CVR) på virk.dk, fremgår det, at klager under sit anmeldte sygeforløb fra 2018 reelt var ejer med mellem 25-100% af i alt 7 virksomheder: [...]

[Virksomhed 1] blev oprettet i 2014, og det var via dette selskab, at klager i 2017 blev omfattet af forsikringsordningen ved Danica Pension som lønmodtager. Ifølge CVR-registreringen var klager, via selskabet [virksomhed 2], dog også reel ejer af [virksomhed 1], hvor hun og hendes [forældre] ejede hver 50%. Klager var medejer af [virksomhed 1] fra 2015 og frem til selskabet blev erklæret konkurs og opløst den 18. september 2018.

[Virksomhed 2] blev stiftet af klager i 2015, og klager ejede selskabet sammen med sin [forældre]. De ejede hver 50% af selskabet. Den 31. december 2018 overdrog klagers [forældre] sin ejerandel til klager. Klager har således siden 31. december 2018 haft en ejerandel på 100%.

- Klager har aktuelt fortsat det fulde ejerskab i [virksomhed 2].

[Virksomhed 3] blev stiftet af klager i 2012, og klager ejede selskabet sammen med sin [forældre]. De ejede hver 50% af selskabet. Klager overdrog sin ejerandel til sin [forældre] den 31. december 2018.

[Virksomhed 4] blev oprettet i 2014, og klager var medejer heraf med i alt 50% via sin ejerandel i selskabet [virksomhed 3]. Fra 31. december 2018 blev klagers ejerandel i [virksomhed 4] reduce-

ret til 25 %, idet hun overdrog sin ejerandel via [virksomhed 3] til sin [forældre], men samtidig indtrådte som 'ny' ejer via [virksomhed 2] med en ejerandel på 25 %.

- Klager har aktuelt fortsat ¼ af [virksomhed 4].

[Virksomhed 5] blev oprettet i 2014 under navnet [...]. Klager indtrådte som ejer af [virksomhed 5] sammen med sin [forældre]. Klagers ejerandel var 50 % via sit medejerskab [virksomhed 4]. Fra 31. december 2018 blev klagers ejerandel i [virksomhed 5] reduceret til 25 %, som følge af ejerandelsændringerne mellem klager og hendes [forældre] i [virksomhed 4]. I slutningen af 2021 skiftede [virksomhed 5] navn til [...], og i februar 2022 blev der udstedt konkursdekret for [virksomhed 5].

- Klager har aktuelt fortsat ¼ af [virksomhed 5], der er under konkurs.

[Virksomhed 6] blev oprettet i 2015 under navnet [...], og i perioden fra 14. oktober 2020 til 25. oktober 2022 hed selskabet henholdsvis [...] og [...]. Klager ejede virksomheden sammen med sin [forældre] med hver 50 %. Fra den 14. oktober 2020 reducerede klager sin ejerandel til 25%, og her den 25. oktober 2022 har klager overdraget sin sidste ejerandel af [virksomhed 6] til sin [forældre].

[Virksomhed 7] blev oprettet i 2015 med klager som én af to stiftere via selskabet [virksomhed 2]. Klagers ejerandel var 50 % i perioden 30. juni 2015 til 20. oktober 2018. Efter at klager og dennes [forældre] afhændende deres ejerandele i [virksomhed 7] overgik det fulde ejerskab til et andet familiemedlem med registreret adresse på [...], hvor klagers øvrige virksomheder også er registreret på.

Det skal for god ordens skyld bemærkes, at [virksomhed 7] ikke er samme selskab [virksomhed 6], trods navneligheden.

Opsamlende kan de mange selskabsretlige dispositioner opsummeres til, at klager under sin anmeldte sygeperiode siden 18. juni 2018 ses at have foretaget:

- flere ejerandelsændringer i diverse selskaber med sine familiemedlemmer
- er gået konkurs/udtrådt af i alt 4 virksomheder
- er registreret som fortsat reel ejer af i alt 3 virksomheder med ejerandele på henholdsvis 25% og 100%.

Danica Pensions vurdering af klagers erhvervsevne

Ved afgørelse af 12. oktober 2018 (bilag S) vurderede Danica Pension, at klagers erhvervsevne var midlertidigt nedsat med mindst halvdelen i forhold til hendes oplyste erhverv som [...].

Da klager fortsat modtog fuld løn under sygdom, var der ikke noget indtægtstab at dække, og klagers aktuelle bevilling var derfor fritagelse for indbetaling på midlertidigt grundlag fra karensudløb den 18. september 2018.

Det fremgik af afgørelsen, at såfremt klager fortsatte med at være sygemeldt, og der efter Danica Pensions vurdering ikke skønnedes at være udsigt til en væsentlig ændring i klagers erhvervsevne, ville selskabet vurdere klagers generelle erhvervsevne. Det vil sige klagers erhvervsevne i ethvert erhverv og ikke kun i forhold til klagers erhverv som [...].

Klager blev i forlængelse heraf oplyst, at hvis der ikke var foretaget en generel vurdering på et tidligere tidspunkt, ville selskabet foretage denne vurdering senest 18 måneder fra karenperiodens udløb.

Ved afgørelse af 1. marts 2019 (bilag T) blev klager bevilget løbende udbetalinger ved tab af erhvervsevne på midlertidigt grundlag med virkning tilbage fra hendes ansættelsesophør den 1. februar 2019. Ydelsen blev beregnet til opfyldning fra sygedagpengeydelse og op til klagers hidtidige løn, svarende til en månedlig udbetaling på 20.568,00 kr. før skat.

Ved afgørelse af 27. september 2019 (bilag U) blev klagers udbetaling ved tab af erhvervsevne samt fritagelse for indbetaling på midlertidigt grundlag forlænget. De månedlige ydelser blev herudover forhøjet med virkning fra den 1. september 2019, fordi klager var overgået fra sygedagpenge til ressourceforløbsydelse. Klagers månedlige ydelsen fra Danica Pension var herefter 29.439,50 kr. før skat.

Den midlertidige bevilling af forhøjet udbetaling ved tab af erhvervsevne samt fritagelse for indbetaling blev forlænget i afgørelserne fra Danica Pension af 10. november 2020 (bilag V) og 3. marts 2021 (bilag X).

Den 1. april 2022 overgik Danica Pension fra midlertidig til generel vurdering af klagers erhvervsevne og vurderede, at det ikke var lægeligt dokumenteret eller sandsynliggjort, at klager var ude af stand til at arbejde mindst halv tid med skånehensyn (bilag Y).

Det fremgik, at der ved vurderingen blandt andet var lagt vægt på, at journalen fra klagers psykiater beskrev klager som medicinsk velbehandlet, kognitivt intakt og stemningsneutral. Klager var herudover dokumenteret uden psykisk sygdom, der ville være egnet til at nedsætte erhvervsevnen med mindst halvdelen.

Klager var uenig i Danica Pensions vurdering af den generelle erhvervsevne, og indsendte nye oplysninger og bad om revurdering.

Ved afgørelse af 4. maj 2022 (bilag Z) fastholdt Danica Pension, at klagers generelle erhvervsevne ikke var dokumenteret nedsat med mindst halvdelen af helbredsmæssige årsager.

Det fremgik af begrundelsen:

'Det er vores vurdering, at der ikke er nye helbredsoplysninger som dokumenterer, at din generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen.

Ved vores revurdering, lægger vi vægt på, at du ikke længere har tvangstanker og tanke-mylder. Du er relevant medicinsk velbehandlet, og oplever ikke depressive symptomer.

Vi anerkender, at du har panikangst samt at du er udfordrede på dine kognitive funktioner såsom hukommelse, indlæring og koncentration.'

Med afgørelsen blev datoen for klagers sidste udbetaling udskudt til den 1. juli 2022 for at give klager en lidt længere omstillingsperiode i lyset af, at hun havde indrettet sig efter at have modtaget forsikringsydelser med virkning tilbage fra 18. juni 2018.

Klager var fortsat uenig i Danica Pensions vurdering, og indbragte herefter sagen for Ankenævnet for Forsikring.

Selskabets begrundelse for at fastholde afgørelsen

Ved vurdering af klagers generelle erhvervsevne lægger Danica Pension vægt på, at

- klager er en nu [...], der 18. juni 2018 blev sygemeldt med stress
- klager er uddannet [...] og har i årevis været selvstændig erhvervsdrivende og på sygemeldingstidspunktet også beskæftiget i en lederstilling i [virksomhed 5], der var én af de virksomhederne, som hun var medejer af
- klager har ... [børn] i folkeskolealderen, der i 2019 og 2020 begge blev udredt og diagnosticeret med [sygdom], og som i 2021 blev anført til fortsat at mistrives
- klagers ægtefælle var ... i [virksomhed 5] grundet mén efter ..., og der er beskrevet yderligere funktionsforringelse med ... (bilag G, bilag L og bilag Q).
- at såvel læger som kommune og forsikrede selv har givet udtryk for, at det er de hjemlige forhold omkring [ægtefælle] og børnene, der belaster klager og gør, at hun oplever belastnings-symptomer med depressionstendens, angstanfald, træthed og nedsat energi mv. (bilag C, bilag D, bilag E, bilag F, bilag G, bilag H, bilag I, bilag J, bilag K, bilag O og bilag Q)
- der fra lægelig side er skønnet god prognose for tilbagevenden til arbejdsmarkedet, herunder at den arbejdsrelaterede stresstilstand var midlertidig, og at klagers belastningsudløste depression med angstsymptomer er fuldt behandlingsmulig ved hjælp af en kombineret behandling med antidepressiv medicin og samtaleterapi ved psykolog (bilag D, bilag F, bilag G, bilag H og bilag I)
- klager under sygemeldingen blev sat i relevant behandling for egen sygdom med antidepressiv medicin, der blev beskrevet med god effekt, og at klager i perioderne med kombineret samtaleterapi også responderede på denne behandling med yderligere tilstandsbedring (bilag G og bilag O)
- klager har i de seneste 4 år kun anvendt sin erhvervsevne uden for hjemmet i forbindelse med, at hun fik godkendt som kommunal 'praktik', at hun i en periode i 2020/2021 brugte 2 timer om ugen på at hjælpe med at implementere et system, hun selv havde været med til at lave til [virksomhed 5]; det samme firma som hun ejede sammen med sin [forældre], og som hun oprindeligt var blevet sygemeldt fra (bilag B og bilag P sammenhold med bilag R).
- klager anvender aktuelt betydelige ressourcer/sin erhvervsevne i eget hjem, hvor hun er anført til at være alene om at skabe den nødvendige struktur, støtte og tage sig af alt økonomisk og praktisk vedrørende de ... børn med særlige behov samt sin ... ægtefælle (bilag G, J og K).

Det er Danica Pensions opfattelse, at stress/belastning overordnet set er en midlertidig, godartet tilstand, idet tilstanden vil kunne afhjælpes ved aflastning. Vi bemærker, at denne opfattelse er i overensstemmelse med de lægelige prognoser angivet i nærværende klage.

Det er Danica Pensions opfattelse, at klagers sygemelding højst sandsynligt var mere begrundet i hjemlige/socialt forhold end direkte relateret til arbejdet, og at de hjemlige forhold, i forbindelse med både ægtefællens og børnenes ..., også er årsag til den vedvarende sygemelding fra ordinær beskæftigelse jf. bilag E, bilag F, bilag G, bilag H, bilag I, bilag J, bilag K og bilag Q.

Dette understøttes af, at klager ikke har set sig i stand til at genindtræde på arbejdsmarkedet, i det forventede omfang, siden hun forlod det job, hun blev sygemeldt fra i 2018, og hvor hun også

oplevede nogen grad af belastning. Den arbejdsrelaterede belastning har således været fjernet i nu mere end 4 år, uden at dette har medført nogen ændring i klagers erhvervsmæssige forhold.

Det er Danica Pensions opfattelse, at erhvervsevnetab, som dette fremgår af betingelserne for klagers forsikringsaftale, skal være lægeligt begrundet og dokumenteret. Det vil sige, at der i lægelige oplysninger skal være holdepunkter for, at forsikrede på grund af (egne) helbredsmæssige forhold er ude af stand til at varetage et arbejde på mindst halv tid for, at der er ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne.

Det er Danica Pensions opfattelse, at stress og belastningstilstande kan begrunde et midlertidigt erhvervsevnetab, men ikke i sig selv kan begrunde et varigt erhvervsevnetab; det, der stresser/belaster må identificeres og afhjælpes, hvilket typisk vil udmønte sig i nogle skånehensyn, et andet arbejde/en anden type arbejde og/eller aflastning i medfør af den sociale lovgivning.

I det omfang der er tale om forhold af mere vedvarende karakter, eksempelvis ... børn og ægtefælle, vil der være tale om et livsvilkår, som forsikrede vil skulle tilpasse og indrette sig efter, herunder med eventuel hjælp fra det kommunale/sociale system. Det vil i sådanne tilfælde også være disse ydre omstændigheder, og ikke forsikredes egne helbredsmæssige forhold, der påvirker hverdagen og eventuelt funktionsniveauet.

Sådanne ydre omstændigheder er ikke omfattet af forsikringsvilkårene og kan ikke i sig selv begrunde et generelt erhvervsevnetab og medføre krav om dækning via forsikringen.

Danica Pension har bevilget klager løbende forsikringsydelse på midlertidigt grundlag i en knapt 4-årig periode fra 18. september 2018 til 1. juli 2022, idet selskabet har anerkendt, at klager i denne periode har været udsat for nogle ekstraordinære belastninger med en heraf følgende stress/belastningsreaktion.

Danica Pension lægger herved vægt på, at klagers dengang [barn] blev beskrevet med tiltagende mistrivsel, herunder [...] fra november 2018. Herefter fulgte en længere opslidende periode for klager, hvor først den ældste, siden den yngste, [barn] blev udredt i ... regi og diagnosticeret med [...] i henholdsvis 2019 og 2020. Der er tillige beskrevet udfordringer med at få rettidig hjælp til aflastning i forhold til skoletilbud. ... hjem, hvilket er beskrevet til ikke at fungere, selv med de indsatser, der umiddelbart var bevilget (bilag G, I, J og K).

Danica Pension lægger dernæst vægt på, at klager ved opstartssamtalen ved psykiater [...] den 5. marts 2019 blev diagnosticeret med 'belastningsudløst depression med angstsymptomer'. Klager blev herefter sat i medicinsk antidepressiv behandling, og siden præparatændring til Brintellix i slutningen af 2019 blev klager beskrevet medicinsk velbehandlet i forhold til depressionstilstanden (bilag G, side 5-8).

Den 3. marts 2020 ændrede psykiater [...] diagnosen til 'langvarig belastningstilstand'. Belastningstilstanden blev oplyst til at være kompliceret af en angst-depressionstilstand, som nu var rimelig velbehandlet. Klagers belastningstilstand blev i det efterfølgende beskrevet med symptomudsving proportionalt stigende og aftagende med de beskrevne hjemlige belastninger i forhold til [ægtefælle] og børn (bilag G side 6-12 samt bilag H, I, J, K og Q).

I starten af 2022 oplyste psykiateren, at klager havde haft glæde af medicinen for de depressive symptomer, men at klager fortsat led af angst, og at de hjemlige forhold aktuelt var med stor belastning i forhold til [ægtefælle] og børn (bilag J).

Danica Pension er opmærksom på, at der i bilagene K og Q fra 2022 også er oplystede fysiske helbredsforhold, i form af kendt astmalidelse samt fysiske bevægeapparatsgener, medførende skånehensyn. Ud fra de lægelige akter fra de seneste 4 års sygemelding ses der ikke beskrevet betydende funktionsbegrænsninger på grund af fysiske gener. De omtalte fysiske gener er i øvrigt beskrevet som følger efter en ulykke med brud i ryg og skulder tilbage i 2010, og der ses ikke omtalt eller dokumenteret betydende forværring af disse tilstande siden ulykken. I de 8 år, fra ulykken i 2010 og frem til klagers sygemelding af psykiske årsager i 2018, har klager da også vist sig fuldt ud i stand til at arbejde fuld tid med disse fysiske helbredstilstande.

Ud fra de lægelige fund og oplysninger er det Danica Pensions opfattelse, at klagers samlede fysiske og psykiske helbredstilstand kan begrunde skånehensyn i forhold til fysiske og psykiske belastninger, hvilket dog ikke i sig selv medfører et generelt erhvervsevnetab på mindst halvdelen.

Det er videre Danica Pensions opfattelse, at der, efter børnenes ... ægtefællens ..., nu er tale om varige forhold/et livsvilkår, som forsikrede må tilpasse og indrette sig efter, herunder med ansøgning om eventuel hjælp fra det kommunale/sociale system.

Danica Pension fastholder derfor, at selskabet med rette overgik til at vurdere klagers generelle erhvervsevne i sin afgørelse af 1. april 2022 efter knapt 4 års midlertidig bevilling under klagers uændrede sygemelding.

Det forekommer Danica Pension meget tydeligt, at det er klagers hjemlige forhold, med ... hos henholdsvis [ægtefælle] og børn, der vedvarende belaster klager (bilag C, bilag D, bilag E, bilag F, bilag G, bilag H, bilag I, bilag J, bilag K, bilag O og bilag Q).

Danica Pension anerkender, at det er en stor opgave og ansvar, som klager løfter i hjemmet, og at dette ud fra det dokumenterede andrager et omfang, der betyder, at klager hverken har tid eller overskud til også at varetage arbejde uden for hjemmet.

Det er dog Danica Pensions opfattelse, at dette forhold ikke dokumenterer, at klager har et generelt erhvervsevnetab, men derimod vidner om, at klager reelt har en ret betydelig erhvervsevne, som klager – forståeligt – nu vælger at anvende i eget hjem på grund af sine nærtstående særlige behov.

Denne vurdering understøttes også af, at klager allerede i december 2019 oplyste til [...] Kommune, at hun havde beholdt ét af sine selskaber med henblik på at kunne genoptage sit virke som selvstændig erhvervsdrivende på et senere tidspunkt (bilag N).

I forlængelse heraf bemærker Danica Pension, at opslag i CVR-registeret tillige dokumenterer, at klager, i hele sin sygeperiode fra juni 2018 og frem til nu, ses at have bevaret en ikke ubetydelig andel med mellem 25-100% i flere selskaber samt medvirket til et utal af selskabsretlige dispositioner med blandt andet direkte og indirekte ejerandelsændringer samt sindrige navneændringer på diverse selskaber (bilag R).

Danica Pension tillader sig i den forbindelse at stille sig noget kritisk over for, at klager ved flere lejligheder synes - lidt belejligt – at have underladt at oplyse om sit medejerskab og aktiviteter i disse selskaber, og nogle gange endog har oplyst direkte usandt, når CVR-registreringerne sammenholdes med de øvrigt modtagne oplysninger i sagen:

- Således ses af bilag L, at klager ved samtale på [...] Kommune den 11. oktober 2018 oplyste, at hun var ansat i et firma [virksomhed 5] der [...], og at hun tidligere havde haft eget firma i samme branche. På daværende tidspunkt var klager både medejer af [virksomhed 5] og 5 andre selskaber (bilag R).
- Det ses af bilag O, at klager ved samtale på [...] Kommune oplyste, at hun i december 2019 havde afhændet alt på nær én virksomhed, selvom hun ifølge CVR-registeret fortsat var aktiv i 4 virksomheder, med ejerandele på henholdsvis 25% og 100% (bilag R).
- Det ses af bilag A, B og P sammenholdt med bilag R, at klager hverken ved sin oprettelse af forsikringsordningen, ved skadesanmeldelsen eller ved ansøgningen om praktikforløb i [virksomhed 5], fandt anledning til at oplyse, at hun, ud over den oplyste ansættelse som lønmodtager i henholdsvis [virksomhed 1] og [virksomhed 5], reelt set også var medejer, ikke alene af de konkrete selskaber, men også af flere andre selskaber, med ikke ubetydelige ejerandele (bilag R).

Danica Pension skal ikke forholde sig nærmere til årsagen til de tilbageholdte oplysninger, de forskellige dispositioner eller den komplicerede ejerstruktur, men noterer sig i stedet, i forhold til det påberåbte erhvervsevnetab, at klagers medvirken til de mange selskabsretlige dispositioner understøtter, at klager - trods gener og skånehensyn – fremstår med stor indsigt og velbevarede kompetencer inden for selvstændige virksomheder.

I den forbindelse finder Danica Pension det i øvrigt uden betydning for vurderingen, at klager under sit anmeldte sygeforløb dels har overdraget nogle af sine ejerandele til andre familiemedlemmer (heraf senest for knapt 10 dage siden, hvor hun overdrog sin ejerandel i [virksomhed 6] til sin far), og dels er gået konkurs med [virksomhed 5].

Danica Pension finder det heller ikke af betydning for resultatet af forsikringssagen, at klager fortsat er i jobafklaringsforløb ved [...] Kommune. Danica Pension bemærker, at [...] Kommune træffer afgørelse i medfør af den sociale lovgivning og i denne forbindelse kan lægge vægt på andre forhold end rent helbredsmæssige, og at Danica Pension træffer afgørelse i medfør af aftalegrundlaget; police og forsikringsbetingelser, og at hovedvægten ved vurdering af den forsikringsmæssige erhvervsevne lægges på helbredsmæssige oplysninger.

Samlet er der Danica Pensions opfattelse, at der ikke er dokumenteret fysisk eller psykisk sygdom hos klager selv, der i væsentlig grad nedsætter klagers funktionsniveau. Således vurderer Danica Pension, at det ikke er dokumenteret, at klager på grund af egne helbredsmæssige forhold skulle være ude af stand til at varetage et arbejde på mere end halv tid, hvis dette sker under iagttagelse af skånehensyn i forhold til fysisk og psykisk belastning. Af denne grund, er klagers generelle erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Konklusion

Danica Pension fastholder, at klager ikke har dokumenteret, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat til halvdelen på grund af egne helbredsmæssige forhold, og at selskabet berettiget har stoppet udbetalinger ved tab erhvervsevne pr. 1. juni 2022 efter at have foretaget udbetaling på midlertidigt grundlag i ca. 4 år."

Klageren har i breve af 18/11 2022 og 29/11 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Ud fra Danicas brev kan jeg forstå at de har en mistolkning af min dagligdag og mit ressourceforbrug. Jeg har ikke på hjemmefronten mere at se til end andre kvinder, familier, mødre. Virkeligheden er, at jeg hverken slår til som erhvervsdrivende, ansat, mor, kone, husholderske eller overskuer mig selv. Min situation har været sådan siden jeg blev syg i 2018 og stadig d.d. Danica skriver at jeg ikke har tid til et arbejde grundet pligter i hjemmet. Børn der tager min tid og en [ægtefælle] der tager min tid. Børnene er udover at de er så store nu, ikke særlig tids eller energikrævende. Den ene er på [...], den anden velfungerende Min [ægtefælle] er efter hans [...] tilbage ved udgangspunktet, og startet sit job som før ... ingen. I hjemmet er det min [ægtefælle] der står op om morgenen med vores [barn], og ham der handler og laver mad. Mine forældre tager sig af vores rengøring og vores [barn] står for vasketøjet. Siden min sygdom har vi haft dagbehandling til [børnene] og jeg en familierådgiver til at tage over for mig, med 'mor' opgaver, møder mv. - Det er altså ikke opgaver og tid i hjem der tager mine resurser - og endnu mindre nu. Min situation er altså fortsat uændret. Jeg ved ikke om det er relevant hvad min tid specifikt går med, når jeg ikke kan varetage et arbejde og ikke har nogle ændring i indtægt, men da Danica ligget det til grunde, vil jeg gerne oplyse det. Den energi og ressourcer jeg har bruger jeg på at komme mig. Jeg går til psykiater, psykolog, har gået ved flere psykologer, forsøgt angst forløb, meditation, hvile, ting og rutiner der gør mig glad og giver energi, forsøgt at indtræde i rutiner hvor jeg kører fra hjemme (til min forældre) samme tid hver dag. Jeg har arbejdet med angstoverskridende situationer. Træner, drikker kaffe med venner, går ud, laver relative ting der giver mig glæde og energi. Udover dette har prøvning af forskellige mediciner givet voldsomme bivirkninger og taget tid. Det vigtigste for mig, at at komme op hver morgen, og gøre mig 'i stand' som skulle jeg på arbejde, og også at 'syne' for børn, familie, venner og omverden at mit liv er normalt. Dette gør at jeg kan holde 'fast' og at jeg via mit netværk får lettere ved at komme tilbage. Hvilket er mit mål og ønske.

Danica skriver også om mine tidligere virksomheder og nuværende ejerforhold.

Jeg vil der gerne understrege, at jeg på intet tidspunkt føler at have fortiet eller hemmeligholdt noget. Enhver kan via mit navn slå op hvilke virksomhedsrelationer jeg har og har haft, ligesom at det er oplyst kommunen efter lovgivning. Efter min sygehændelse i 2018 gik der naturligt en rum tid, før at det kunne konstateres at jeg ikke var i stand til at vende retur til mit job. Derved måtte flere virksomheder meldes konkurs/afvikles/overdrages, og min partner og [forældre] måtte indgå som direktør. Da jeg ikke var i stand til dette, blev denne opgave varetaget og udført af min partner og [forældre] samt revisor og advokat. Yderligere er de virksomheder min [forældre] kunne drive, kørt videre og jeg kunne bibeholde ejerandele. Virksomhedsforhold er ikke aktuel for min forsikring, da jeg hverken er aktiv eller har nogen økonomisk gevinst. Min partner og [forældre]s aktivitet, giver dog en mulighed for at jeg forhåbentlig kan komme hurtigere og bedre tilbage til arbejdsmarked i vandet omgivelser.

Uanset de oplevelser min hverdag har givet, at min medicin ikke kan justeres mere og at jeg med hjælp har meget begrænset opgaver, samt at mine sygesymptomer svinger - så er min situation og psykiaters vurdering stadig uændret. Jeg er fortsat uarbejdsdygtig, skal fortsat tage medicin, følges af psykiatri og have psykologisk behandling. Vurderingen er fortsat at jeg kan få det bedre og vende delvist tilbage til en hverdag og arbejdsmarked. Hvilket er alles håb og ønske.

...

Status:

Jeg har senest den 22.11.22 været ved psykiater. Medicin stabil, der kan ikke gøres mere der. Daglig angst og søvnvanskeligheder, stadig kognitivt belastet og anbefalet ro og fortsat psykologisk forløb ved igangværende psykolog i metakognitiv behandling. 23.11.22 møde ved kommunen. Fortsat ikke mulighed for at varetage timer i job. Nyt møde februar 2023 med henblik på tilkendt flexjob. Langsigtet mål 10-15 timer. Begge [børn] i trivsel. Den ene på efterskoleophold, den anden velfungerende i skoletilbud. Ingen tidskrævende forhold omkring børn.

...

Hvis jeg aldrig formår at vende 50% eller mere tilbage til arbejdsmarked, uanset om jeg har familie, er samboende eller alene, vil jeg så stå uden dækning af min tegnede forsikring for altid, fordi der har været tidligere sygdomshændelser/problematikker hos mine pårørende??? Set fra et perspektiv, hvor Danica har ret til at tilbageholde mine udbetalinger ud fra pårørendes sygdom"

Selskabet har i brev af 13/12 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Det fremgår af de lægelige notaterne fra klagers psykiater og egen læge for perioden september 2021 til februar 2022, at klager ikke kunne deltage i nogen form for jobafklarende tiltag, fordi hun var nødt til at bruge alle sine ressourcer på at varetage alt det økonomiske og praktiske i hjemmet samtidig med, at hun skulle støtte sin ... ægtefælle og skabe stabile rammer for parrets børn, ... (bilag G, s. 7 nederst, bilag J, s. 9 øverst samt bilag K, s. 9 nederst).

Klager oplyser nu den 28. november 2022, at hun stort set ikke bruger sine ressourcer i hjemmet, fordi hendes [ægtefælle] er blevet lige så rask som før ..., den ene [barn] er kommet på ... og den anden i et velfungerende Klager oplyser, at det nu er hendes forældre, [ægtefællen] og den ene [barn], der tager sig af det daglige.

Således en betydelig forbedring i forhold til det dokumenterede ca. 7 måneder tidligere. Klager oplyser, at hun, uagtet denne betydelige forandring i de hjemlige forhold, fortsat er helt uden evne til at arbejde eller deltage i aktiviteter af betydning.

Det er selskabets opfattelse, at en så betydelig frigivelse af tid og ressourcer, som klager beskriver i seneste ankeindlæg, alt andet lige burde have medført en positiv forandring i forhold til klagers generelle overskud og evne til at deltage i erhvervsrettede aktiviteter.

Ud fra klagers ankesvar er dette imidlertid ikke tilfældet.

Klager oplyser i sit seneste indlæg, at hun lægeligt er vurderet til at have et uændret behov for behandling med stabiliserende medicin og samtaler.

Det kan undre, at der lægeligt ikke er fundet anledning til yderligere tiltag, når klagers tilstand – ifølge klagers seneste indlæg – åbenbart ikke, som tidligere dokumenteret i perioden 2019-2021, oplever en tilsvarende tilstandsbedring, når det ydre pres aftager (bilag G side 6-12 samt bilag H, I, J, K og Q).

Selskabet må fastholde, at sagens samlede akter, herunder særligt de lægelige oplysninger, ikke understøtter, at klager siden dækningsophør den 1. juli 2022 har været forhindret i at varetage passende hensyntagende beskæftigelse på over halv tid på grund af egen sygdom.

Selskabet henviser til ovenstående bemærkninger samt sit tidligere klagesvar af 3. november 2022 og fastholder konklusionen heri."

Til dette har klagerens advokat fremsendt brev af 3/3 2023, hvori det bl.a. er anført:

"Bemærkninger til sygdomsforløbet

Af Danica Pensions brev af 03.11.2022 fremgår det, at Danica Pension har blandet klagers længe-revarende sygdom sammen med dennes families udfordringer med ... [ægtefælle] og børn der skal udredes i forhold til varige forhold/livsvilkår. Disse familiære forhold har haft en betydning for klager, da det selvfølgelig er en belastning at skulle håndtere disse sammen med ens eget sygdomsforløb. Der har dog været en forbedring i familieforholdene, som påpeget af klager i andet svar af 28.11.2022.

Der er tale om et længerevarende og kompliceret sygdomsforløb, hvor mindre forbedringer i klagers tilstand ikke må forveksles med, at denne dermed pludseligt skal være i stand til at bestride et erhverv helt eller delvist. Dette omfatter også forbedringerne for klagers familie.

At der i de af Danica Pension fremlagte bilag fremgår, at klagers familie er omtalt i betydelig grad, er en naturlig konsekvens af, at klager er sygemeldt og at denne derfor fylder en del. Hertil skal klager henvise til eksempelvis den nyere vurdering i bilag J af 07.02.2022.

Danica Pension standsede udbetalingerne pr. 01.06.2022. Klager vil derfor henvise til de nyere bilag i relation til klagers tilstand på tidspunktet hvor Danica Pension standsede udbetalingerne.

Af bilag K - LÆ265 fra egen læge 15. februar 2022 fremgår blandt andet følgende:

Punkt 2.2. Relevante helbredsforhold

'[Klageren] fortæller at hun fortsat har koncentrationsbesvær, hukommelsesbesvær, indlæringsbesvær. At hun får panikangst. [Klageren] beskriver at hun er ked af det, har tidl haft ting at se frem til, at der tidligere har været lys forude, det har hun svært ved at se nu. [Klageren] beskriver at lige nu 'ser hun ikke vasketøjet', trækker sig tilbage, at hun ikke kan overskue mere komplekse problemstillinger og tidvis heller ikke simple beskeder. [Klageren] fortæller at hun har god støtte af sine forældre.'

Klagers læge beskriver ovenfor hvad klager har oplyst. Klager skal herefter henvise til nedenstående punkt i bilag K

Punkt 2.3 Særlige hensyn

'Psyisk: [Klageren] har kronisk lidelse i form af angst og depression. Er i forløb ved psykiater. [KLAGEREN] blev henvist til psykolog i forlængelse af [...] sygdom har ikke overskud til psykolog behandling på nuværende tidspunkt Fysisk: har kroniske ryg- og skuldersmerter. Træner og følges ved fysioterapeut Socialt: [...] har følger efter [...], parret har ... [børn], som går i ... [KLAGEREN] skønnes at have varigt skånebehov På nuværende tidspunkt kan [KLAGEREN] ikke have tilknytning til arbejdsmarkedet, på sigt kan hun muligvis opnå tilknytning, det er for tidligt at skønne om hvilken form tilknytningen kan have'

Klager skal særligt henvise til det af lægen anførte om 'psyisk' i første afsnit og i det hele andet afsnit.

Det fremgår klart af lægens vurdering, at klager ikke kan have tilknytning til arbejdsmarkedet. På sigt kan klager muligvis opnå tilknytning, men det vurderes for tidligt at skønne hvilket omfang tilknytningen kan have. Dette begrundes i klagers egen sygdom.

Det skal påpeges, at der her er tale om en vurdering fra egen læge af 15.02.2022, dvs. 4 måneder før at Danica Pension standsede udbetalinger i medfør af pensionen som følge af, at klager angiveligt ikke har dokumenteret, at klagers generelle erhvervsevne er nedsat til halvdelen på grund af egne helbredsmæssige forhold.

Af nyere lægelige vurderinger fremlægges notat fra klagers psykiater af 31.01.2023, bilag 4.

Det skal af psykiaterens udtalelse fremhæves, at klager ikke vurderes til at kunne varetage et job på normale vilkår.

'Der spørges til skånehensyn, og her skal der være lette, overskuelige arbejdsopgaver og betydeligt nedsat tid, i hvert fald i starten. Bør også have mulighed for at kunne trække sig, hvis angsten træder frem.'

Af de af Danica Pension fremlagte bilag og nu bilag 4 fremgår det ikke, at klager i juni 2022 kunne varetage et almindeligt arbejde eller anden beskæftigelse med 'passende hensyntagende beskæftigelse på over halv tid'.

Der er efter klagers opfattelse tale om en misfortolkning af de lægelige oplysninger når det gøres gældende, at klager kan varetage et arbejde i hel eller delvis grad og at klager ikke har været forhindret på grund af egen sygdom.

Bemærkninger til selskabsretlige aktiviteter

Klager har været tilknyttet som direktør i 3 selskaber og er fratrådt som direktør for dem alle sammen henholdsvis den 13.08.2012, 01.07.2016 og 01.07.2016. For andre selskabet med titlen 'adm.dir.' er klager fratrådt 01.07.2016, 15.05.2013, 01.07.2016, 01.07.2016 og 19.09.2014.

Der skal i det hele herom henvises til udskrift fra Erhvervsstyrelsen, bilag 5.

Det bemærkes, at anmeldelsen om erhvervsevnetab, bilag B, er fremsendt den 11.11.2018.

Klager skal påpege det faktum at det, at klager har ejerandele i kapitalselskaber ikke er ensbetydende med, at klager aktivt arbejder eller deltager i driften af virksomheder. Ejerandele i selskaber er således ikke nogen markør for, om en fysisk person kan arbejde eller ej."

Hertil har selskabet i brev af 17/3 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Klagers bilag 4 – klagers helbred

Partsrepræsentant ses at have indhentet en statusattest fra klagers psykiater. Det fremgår af denne erklæring, at psykiateren senest har set klager den 22. november 2022. Således samme konsultation, som klager refererede til i sit tidligere indlæg.

Selskabet bemærker, at psykiateren indleder attesten med en ren gengivelse af klagers subjektive beskrivelse af, hvordan klager selv oplever sin tilstand.

Herefter fremgår det af psykiaterens vurdering, at klager fortsat ikke kan diagnosticeres med kronisk psykisk sygdom udover, at klager har en kendt depression, der anføres til at være uændret velbehandlet.

Diagnostisk beskriver psykiateren herudover letvakte psykiske/kognitive symptomer på grund af længerevarende overbelastning. En belastning, som partsrepræsentanten nu anfører til at være stort set fjernet, fordi [ægtefælle] og børn angiveligt er kommet sig og er i stand til at være selvhjulpne og velfungerende med deres henholdsvis [...].

Psykiateren vurderer herefter, at der nu er en reel mulighed for, at klager vil citat: kunne fungere på normale betingelser på arbejdsmarkedet. Efter ut.s vurdering er tidsperspektivet for dette minimum 6 mdr.

Vurderingen fra klagers egen psykiater gennem 3 år understøtter således selskabets vurdering af, at klager ikke har et længerevarende erhvervsevnetab på mindst halvdelen eller mindre.

Selskabet er opmærksom på, at psykiateren også skriver, at der vil være behov for en overgang med skånehensyn relateret til de psykiske/kognitive krav, når klager engang vælger at vende tilbage til arbejdsmarkedet. Psykiateren definerer disse overgangsbehov til lette, overskuelige arbejdsopgaver, nedsat arbejdstid samt mulighed for at trække sig, hvis hendes angst trigges.

Det er selskabets opfattelse, at dette er relativt simple skånehensyn, der vil kunne honoreres på det brede arbejdsmarked. Dette gør sig i øvrigt gældende uanset om skånehensynene bliver nødvendige for klager midlertidigt eller længerevarende/varigt.

Ud fra psykiaterens seneste status fra den 31. januar 2023 må selskabet dog samlet konstatere, at den lægelige vurdering fortsat er, at klagers eget helbred ikke kan begrunde et længerevarende erhvervsevnetab svarende til halvdelen, og at det nu endog vurderes muligt, at tilknytningen igen vil kunne blive på helt normale vilkår, fordi klager er blevet aflastet i forhold til børnene.

Klagers bilag 5 – klagers selskabsretlige aktiviteter under sygdom

Partsrepræsentanten har fremlagt en udskrift fra Erhvervsstyrelsens Centrale Virksomhedsregister (cvr), hvoraf klagers ophørte og aktive virksomhedsrelationer fremgår både før og efter aktuelle sygemelding den 18. juni 2018.

Partsrepræsentanten anfører, at registreringen af klager som direktør eller (legal) ejer ikke i sig selv siger noget om omfanget af klagers arbejdsindsats/de erlagte timer.

Selskabet må dog overordnet konstatere, at trods den vedvarende sygemelding – hvorunder klager angiveligt har været kognitivt svækket og med så let vakt nervøsitet, at hun end ikke kan nærmere sig en fysisk arbejdsplads - har klager alligevel kunnet medvirke til en lang række selskabsretlige dispositioner. Ved disse dispositioner ses klager ikke blot at være 'indsat' som legal ejer eller direktør, men at hun f.eks. også har afgivet ejerandele i visse selskaber mod selv at opnå en forøget ejerandel i et tredje, jf. selskabets bilag R.

Når registreringerne på cvr således sammenholdes med klagers egne oplysninger og sagsakterne vedrørende de (begrænsede) lægelige fund, siger dette uomtvisteligt følgende:

- at klager, under sin anmeldte sygeperiode, vedvarende har været aktiv selvstændig erhvervsdrivende med drift netop inden for klagers specifikke uddannelses- og erfaringsfelt på et nicheområde ([...])
- at klager ikke alene har afgivet, men også erhvervet ejerandele, i forskellige selskaber under sin anmeldte sygeperiode
- at klagers subjektive oplysninger næppe ensidigt kan lægges til grund, når klager historisk set har valgt at fortie sådanne oplagt erhvervsrelevante forhold både ved oprettelsen af sin forsikring, ansøgningen om udbetaling og under hele den ca. 4 år lange udbetalingsperiode.

Herudover må det ud fra det seneste fremlagte Bilag 5 konstateres, at klager både før og efter sin sygdom i 2018 har været medejer af flere virksomheder, der er gået konkurs. Konkurserne kan dermed næppe heller henføres til klagers anmeldte sygdom eller i øvrigt fremlægges som helhedsbegrundede fravalg af virksomhedsdrift.

Det er derfor uændret selskabets opfattelse, at klagers mangeårige erfaring som erhvervsdrivende, samt hendes historik med (ifølge klagers Bilag 5) endnu flere selskaber end fremlagt af selskabet, taler for, at de objektive registreringer på cvr-registeret må afspejle ikke ubetydelige evner samt erhvervsrettet medvirken fra klagers side under den anmeldte sygeperiode.

Selskabet fastholder, at sagens samlede akter, herunder særligt de lægelige oplysninger, dokumenterer, at klager hverken lider af en kronisk sygdom eller har vedvarende helbredsgener, der forhindrer klager i relevant hensyntagende arbejde over halv tid."

Klageren har i brev af 8/6 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Efter at sagen er blevet overgivet til nævnsbehandling har min klient fået en yderligere udtalelse fra sin psykiater den 25.04.2023. Denne fremlægges som bilag 6.

Psykiateren anfører følgende om min klients tilstand

'Helt overordnet må man konstatere, at der er tale om en kronisk tilstand, hvor pt. har svært invaliderende kognitive sympt. Hun er helt med på at arbejdsprøvningen skal gennemføres, mhp. at der kan tages stilling til fremtidig forsørgelse, og har også indstillet sig på, hun næppe kan komme tilbage på arbejdsmarkedet'

Ovenstående understøtter synspunktet om, at Danica med urette har standset betalingerne for tab af erhvervsevne."

Hertil har selskabet i brev af 23/6 2023 til nævnet bl.a. anført:

"I udtalelsen skriver psykiateren, at klager skal have ny sagsbehandler i kommunen, og at dette skift muligvis er årsagen til den forværring, som klager oplyste, at hun syntes, der var sket de sidste par måneder.

Psykiateren skriver herefter, at der overordnet var tale om en kronisk tilstand, hvor klager har svært invaliderende kognitive symptomer, og at klager har indstillet sig på, at hun er nødt til at

gennemgå arbejdsprøvning, selvom hun ikke selv forventer at komme tilbage på arbejdsmarkedet.

Det forekommer selskabet højst besynderligt, at den selvsamme psykiater, i klagers bilag 5 skriver i sin status den 31. januar 2023, at klager ikke kan diagnosticeres med kronisk psykisk sygdom udover, at klager har en kendt depression, der er velbehandlet, og at det var forventeligt, at klager ville kunne fungere på endog normale betingelser inden for en overskuelig tidsramme, for herefter at skrive i klagers bilag 6 dateret den 25. april 2023, at klager har en kronisk invaliderende tilstand, der gør, at hun slet ikke forventer at komme tilbage på arbejdsmarkedet uanset arbejdsprøvning.

Det er efter selskabets opfattelse usandsynligt, at et sagsbehandlerskift i kommunen kan begrunde en så drastisk ændret vurdering af klagers helbred og generelle formåen på de kun 3 måneder, der er gået mellem de to notater.

Psykiaterens nye udtalelse i bilag 6, og det forhold at klager nu eksplicit beskrives uden større tro og motivation for tilbagevenden til arbejdsmarkedet, kan efter selskabets opfattelse ikke begrunde en ændret vurdering af klagers generelle erhvervsevne i henhold til forsikringsaftalen.

Selskabet henviser herudover i det hele til selskabets klagesvar af 3. november 2022 og 17. marts 2023 og fastholder konklusionerne heri, herunder at det – i lyset af de selskabsretlige dispositioner, fortielser og lægelige oplysninger – pr. 1. juli 2022 ikke længere er dokumenteret, at det er klagers egen sygdom eller ulykke, der vedvarende forhindrer hende i at benytte sine bevarede specialkompetencer til arbejde over halv tid på det brede arbejdsmarked med de relativt afgrænsede skånehensyn for tungt fysisk arbejde, stress, pres og deadlines på arbejdsopgaver (defineret i bilag Q)."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor. Af kommunalt notat af 11/10 2018 fremgår bl.a.:

"Eget arbejdsmarkedsperspektiv:

[Klageren] er ansat som [...] specialist/leder hos et firma der [...]. Har tidligere haft eget firma i samme branche. [Klageren] forsøgte i august at genoptage sit arbejde men måtte sygemelde sig igen, og har endnu engang forsøgt i september måned. Nu er hun besluttet på ikke at komme i gang før hun føler sig helt klar. Hun er bevilliget forløb hos [Anden aktør] gennem sin arbejdsplads, hvor hun både skal tale med psykolog og jobkonsulent. Glæder sig til at komme i gang og har en forventning om at skulle tilbage til samme arbejdsplads.

Faglige og praktiske kvalifikationer:

Har tidligere har flere forskellige firmaer. Arbejdet som [...] Specialist

Personlige kompetencer:

[Klageren] fortæller åbent og ærligt om sin situation.

Økonomi og netværk:

....

Deres [barn] fungere ikke godt i skolen. Familien er belastet af denne situation.

Helbred:

[Klageren] har gennem flere måneder følt sig belastet, især af hendes arbejdsmæssige situation. Situationen på hjemmefronten har hele foråret fungeret fint men de sidste par måneder har det kørt rigtig skidt. [Klageren] føler sig helt kørt ned og har udvist mange fysiske symptomer. Er blevet udredt for hjertet og har også haft ansigtslammelse. Man har udelukket noget fysisk og mener at det er stressen. [Klageren] går hos en psykoterapeut og er fornyligt henvist til forløb hos [Anden aktør]. [Klageren] er også henvist til mindfulness og starter november. Glæder sig meget til dette også."

Af statusattest af 28/11 2018 fremgår bl.a.:

"Diagnoser: depression. [KLAGEREN] har gået til psykolog siden august efter at hun i sommer havde facialis parese. Var sygemeldt i periode. Op til at hun skulle genoptage sit arbejde begyndte hun få symptomer med bla hjertebanken, søvnbesvær, utilpashed. Udviklede siden belastningsreaktion og kom i behandlingsforløb ved psykolog. Grundet forværring af psykiske symptomer blev [KLAGEREN] 26/11 henvist til psykiater, opfylder kriterierne til depressions-diagnosen

Behandlingsmuligheder og -planer: [KLAGEREN] er henvist til psykiater grundet forværring i tilstand, depression. Profiterer endvidere af ugentlig mindfulness. Prognose for raskmelding: for tidligt at skønne om. På nuværende tidspunkt vurderes [KLAGEREN] ikke i stand til at kunne sig til rådighed for arbejdsmarkedet, bør være fuldtidssygemeldt foreløbig 4-6 uger fra dato.

Skånehensyn: ved opstart på job da genoptage arbejdet på deltidssygemelding med fast struktur, enkle arbejdsopgaver.

Tilstand varig og stationær: tilstanden skønnes ikke at være varig, trods forværring mener jeg, at prognosen for raskmelding overordnet er god."

Af mail af 6/2 2019 fra psykolog fremgår bl.a.:

"[Klageren] har i forløbet indtil videre oplevet reduktion i samtlige symptomer. [Klageren] oplever dog fortsat træthed, periodevis tristhed, tankemylder og søvnbesvær, om end dette forekommer i mindre grad end ved forløbets begyndelse. [Klageren] kæmper aktuelt fortsat med belastende omstændigheder i hendes privatliv, der påvirker hendes funktionsniveau og kan være en vedligeholdende faktor i relation til symptombilledet.

Efter min vurdering er [Klageren] på baggrund af det kliniske symptombillede endnu ikke klar til raskmelding, og jeg må forlænge prognosen yderligere med 12-14 uger.

[Klageren] vil udover fortsatte psykologsamtaler opstarte ved [Anden aktør] fysioterapeut med henblik på at påbegynde fysisk træning, og ligeså vil [Klageren] senere tilbydes samtaler med [Anden aktør] jobcoach, hvor der vil arbejdes med mulige veje tilbage til arbejdsmarkedet."

Af statusattest af 20/2 2019 fra psykolog fremgår bl.a.:

"[Klageren] har siden 18.10.18 deltaget i et 52-ugers trivselsforløb ved [Anden aktør] via Danica Pension, hvor der er afholdt psykologsamtaler med 1-2 ugers mellemrum. Ved forløbets opstart udviste [Klageren] svære symptomer på stress i form af bl.a. massiv træthed, omfangsrige kognitive vanskeligheder, uro og tankemylder samt milde depressive symptomer. Ligeledes udviste [Klageren] symptomer på angst i form af bl.a. hjertebanken og vejrtrækningsbesvær. Undertegnede observerede yderligere forværring i symptombilledet i november 2018, hvor der i takt med øgede familiemæssige udfordringer var forøgelse i depressive symptomer med [Klageren] blev i den forbindelse henvist til psykiater, men opstarter først i marts 2019. Fokuspunkterne i forløbet har været at håndtere vanskelige tanker og følelser, herunder at arbejde henimod en øget accept af eget følelsesliv, bl.a. via mindfulnessbaserede teknikker, samt at drage egenomsorg. Siden december 2018 er der observeret gradvis bedring. Aktuelt forekommer der fx ikke længere ..., og [Klageren] oplever mere håb for fremtiden. Der er ligeså færre episoder med kraftig hjertebanken og vejrtrækningsbesvær. [Klageren] oplever dog fortsat periodevis tristhed, træthed, kognitive vanskeligheder og søvnbesvær. Den fremadrettede plan for psykologforløbet er at støtte [Klageren] i hendes progression med fokus på anvendelse af tillærte strategier og egenomsorg. [Klageren] vil sideløbende opstarte forløb ved [Anden aktør] fysioterapeut med vægt på fysisk træning. Det forventes, at [Klageren] vil følges af psykolog indtil forløbets ophør i oktober 2019. På baggrund af aktuelle symptomer, særligt de kognitive vanskeligheder og træthed, vurderes det endnu for tidligt at igangsætte beskæftigelsesrettede aktiviteter. Det vurderes, at [Klageren] om 2-3 måneder vil kunne vende gradvist tilbage til arbejdsmarkedet, eksempelvis i form af en genoptrænende praktik med nedsat tid til en begyndelse. Det forventes, at [Klageren] efter en eventuel praktik vil kunne raskmeldes på ordinære vilkår. Der vurderes at være et midlertidigt behov for følgende skånehensyn ved tilbagevenden til arbejdsmarkedet: Gradvis optrapning i tid, afgrænsede opgaver uden deadlines, faste og forudsigelige rammer, støttende arbejdsmiljø."

Af statusattest af 27/6 2019 fra psykiater fremgår bl.a.:

"Fulgt ved undertegnede fra 5-3-19, angstsymptomer som led i depression fra efteråret 18. Her behandlet med nu sit fjerde antidepressive præparat. Der har været effekt af de tidl. antidepressiva, men de har givet uacceptable bivirkninger. I samme periode gået til psykolog, hvilket også hjælper hende. Det er vurderingen, at pt. kan blive fuldt rask på en komb. af samtalerterapi og medicin, men som det fremgår har det været svært at finde den rigtige medicin til pt. Pr. i dag skiftes til præparat nr. 4, Brintellix og de næste mdr. vil vise, om denne behandling tolereres og er effektiv nok. Dette vanskeliggør også en vurdering af, hvornår pt. er rask nok til at komme retur på arbejde, og hvornår hun evt. vil kunne deltage i praktik. Som hun fremtræder nu med umådelig træthed, og hvor hun kun kan holde sig vågen ca. 2 timer 3 gange daglig, kan hun ikke starte i praktik, og hvis hun er uden medicin, har hun depressive symptomer samt angst, og kan derfor heller ikke starte praktik. Det er vurderingen, at pt. inden for en periode på omkr. 3 mdr. vil være klar til at kunne deltage i praktik.

Tilstanden er ikke varig eller stationær, og det er vurderingen at pt. kan blive fuldt rask."

Af kommunalt notat af 1/1 2020 fremgår bl.a.:

"Der indkaldes til personlig samtale i januar, hvor der skal drøftes mulighed for praktik [Klageren] oplyser at: - Hun har gået til psykiater siden januar 2019 og har fået en medicin der ikke har virket. I september startede hun på en ny type medicin, og er langsomt kommet op i dosis. Det ser ud til at virke. Hun har langsomt fået mere overskud, og også overskud til at starte ved psykolog. Kan

mærke at hun nu har brug for at komme en lille smugle igang igen. - Der skal ikke så meget til før hun liver presset. - Sover heller ikke optimalt om natten - Har det nogen dage værre end andre, og ved derfor ikke helt hvad hun kan. - Hun går ved psykolog en gang om ugen. Arbejdsmarkedspektiv: [Klageren] oplyser at: - Hun har langsomt fået mere overskud, og også overskud til at starte ved psykolog. Kan mærke at hun nu har brug for at komme en lille smugle igang igen. - Hun kommer formentlig ikke tilbage til det samme som tidligere, hvor hun sad med store [...] og ledelsesansvar m.v. Men hun vil gerne ud og prøve at snuse til nogen ting, og finde ud af hvad hun kan, og hvornår det er for meget. - Lige nu føler hun meget hurtigt presset, hvis nogen forsøger at lægge en fast tid ind. - Kan på nuværende tidspunkt ikke sidde og læse faglitteratur. - Hun vil dog meget gerne prøve med nogle små opgaver. Evt noget der kan tilpasses til når hun har overskud til det. - Hun er vant til at indrette og designe i samarbejde med kunder som konsulent. Vil meget gerne noget hvor hun kan koble sig på 1-2 eller måske 3 projekter. Vil kunne lave arbejdet hjemme, når hun har overskuddet. Hun håber på at det langsomt kan få hende op i gear. - Startede med at læse [...], men er ikke færdig med dette. - Hun har haft en del virksomheder før hun blev sygemeldt. Har talt med en revisor, og lukket nogle af dem. Har også haft virksomheder sammen med sin [forældre], men er trådt ud af det. - Hun har lige nu et selskab som hun har beholdt. Det er et anpart der er et holdingselskab. Hun har således et cvr nr, men har ingen aktivitet i firmaet overhovedet, og får heller ikke løn derfra. Vil meget gerne beholde det, da hun på sigt gerne vil være selvstændig igen, og kører som konsulent."

Af statusattest af 4/3 2020 fra psykiater fremgår bl.a.:

"Fulgt fra marts 19 med langvarig belastningssymptomer, til dels på baggrund af den hjemlige situation med ægtefællens ... og [barnets]

Patientens tilstand er kompliceret af angstsymptomer som led af depression fra efteråret 18. Noget effekt af Brintellix, efter vi tidligere har prøvet flere andre præparater uden effekt og med bivirkninger. Gradvis bedring, således at patienten i december faktisk følte sig i stand til stille og roligt at starte i forsigtig aktivering, men tilstanden er igen forværret, muligt pga. den hjemlige belastning, med øget angst, hjertebanken, tristhed, nedsat energi. Derudover har hun uændret kognitive symptomer. Hun kan kigge på computeren, men ikke hvis det kræver noget af hende, f.eks. at hun skal finde relevante oplysninger, hun får der indre uro og kan ikke overskue, hvad der står i computeren, eller finde ud af hvilke programmer hun skal bruge. Således intet overblik kognitivt, hukommelsen ligeledes meget svækket. Hun er generelt træt og afkræftet.

Diagnostisk er der tale om en langvarig belastningstilstand, kompliceret af en angst - depressions-tilstand, som er rimeligt behandlet, dog måske med en forværring fra januar i år. Jeg har foreslået behandling ved psykolog, patienten har været der 6 gange, men der har ikke været nævneværdig effekt, og jeg får indtryk af, patienten måske skulle skifte til en anden psykolog; hun har således tidligere gået til en lidt mere 'aktiv' psykolog, hvor hun fik betydeligt mere ud af det. En væsentlig del af behandlingen er således, at patienten taler med psykolog om sine mønstre, således at hun kan aflastes i den mere kroniske svære situation hun er i hjemme. Medicinsk kan der ikke gøres andet end den aktuelle behandling med Brintellix i maks. dosis, 20 mg dagligt, som har haft nogen, men utilstrækkelig, effekt.

I forhold til prognosen forventes patienten at kunne blive fuldt rask. Det er væsentligt her, at hun bliver aflastet ved relevant behandlingsforløb hos psykolog. Hun kan muligt begynde forsigtig aktivering i løbet af de næste 2 - 3 måneder. Der er ikke tale om en stationær varig tilstand.

Aktuelt vil patienten ikke kunne påtage sig ansvar på nogen måde, idet det giver uro og kognitiv forværring. Kan således ikke være et bestemt sted på et bestemt tidspunkt, da det giver skræk. Vil dog samtidig gerne måske et timer et par gange ugentligt møde op et sted til et uforpligtende aktivitetstilbud, f.eks. på en tegnestue eller lignende. Skånebehov vil således være, at patienten starter med ganske få timer ugentligt samt en aktivitet, der ikke kræver ansvar."

Af bevilling af virksomhedspraktik den 6/10 2020 fremgår bl.a.:

"Virksomheden - Privat virksomhed
[Virksomhed 5]

...

Stillingen

kontormedhjælper

Startdato: 05-10-2020

Oprindelig slutdato: 27-11-2020

Aktuel slutdato: 27-11-2020

...

Virksomhedspraktikbeskrivelse

[Klageren]s stillingsbetegnelse i praktikken: administrativ medarbejder.

Formål med praktikken: Støtte i at vende tilbage til arbejdsmarkedet

...

Jobindholdet

[Klageren]s stillingsbetegnelse i praktikken: administrativ medarbejder. Formål med praktikken: Støtte i at vende tilbage til arbejdsmarkedet, og vedligeholde arbejdsevnen. Praktiklængde: 8 uger med mulighed for forlængelse.

Arbejdsopgaver: De er i gang med at lave et [...]system. [Klageren] har tidligere været ansat hos dem, og hjulpet med at lave dette system. Planen er at hun skal hjælpe med at få det op at køre.

Formål (med tilbud for borgeren)

Træning af jobmålskompetencer: Praktikken tilrettelægges med udgangspunkt i borgerens jobmål og bidrager til, at borgeren 'får noget på CV'et', der er relevant for borgerens jobmål."

Af statusattest af 7/2 2022 fra psykiater fremgår bl.a.:

"Efter anmodning fra [...] fremsendes status... Der spørges om hun er egnet til at afvikle samfundstjeneste. Patienten har været fulgt her nogle år med udtalt angst. Forud for dette langvarig belastning med ... krævende yngre børn samt en ægtefælle der Hun har haft glæde af medicin for de depressive symptomer, men er uændret angst. Hun har været fulgt i Affektivt Ambulatorium en periode, men havde svært ved at profitere af det. Ægtefællen ..., det er patienten der må tage sig af alt praktisk vedr. ..., og hun er meget belastet. Sidste set af undertegnede 20-12. Det er helt tydeligt at patienten bruger al sin energi på at prøve at lave stabile rammer for de ... børn og støtte ægtefællen. I forhold til om hun på nuværende tidspunkt er i stand til at afvikle samfundstjeneste kommer det selvfølgelig an på hvad det er, men umiddelbart vurderes det at hun ikke kan tåle yderligere belastninger, som hun har det nu."

Af lægeattest af 15/2 2022 fra egen læge fremgår bl.a.:

"2.2 Relevante helbredsforhold

Psykisk. Har forløb ved psykiater [...], er i antidepressiv behandling med 2 forskellige præparater. Har ikke længere tvangstanker og tankemylder. [KLAGEREN] beskriver, at hun i december havde det værre psykisk, i julen gik det bedre, [KLAGEREN] fik lidt mere overskud, så hun kunne flytte fokus og tænke lidt mere på sig selv. [KLAGEREN] forestår alt vedr. familiens økonomi, tøjvask, indkøb, [børnene] og deres trivsel. [Børnene] trives ikke i skolen, går på dagbehandlingsskole. [KLAGEREN] beskriver at der er problemer på skolen. incl vold fra anden elev. [KLAGEREN] fortæller at hun fortsat har koncentrationsbesvær, hukommelsesbesvær, indlæringsbesvær. At hun får panikangst. [KLAGEREN] beskriver at hun er ked af det, har tidl haft ting at se frem til, at der tidligere har været lys forude, det har hun svært ved at se nu. [KLAGEREN] beskriver at lige nu 'ser hun ikke vasketøjet', trækker sig tilbage, at hun ikke kan overskue mere komplekse problemstillinger og tidvis heller ikke simple beskeder. [KLAGEREN] fortæller at hun har god støtte af sine forældre. Ad luftveje. Er i behandling for astma med inhalationsmedicin. Ikke symptomer, stiger i dosis ved luftvejssygdom og reducerer i sommerperioden. Ad hjertekarsygdomme. Ingen kendte. Ad bevægeapparatet. Havde brud på rygsøjlen i 2010. Har siden da haft rygsmerter, været fulgt ved fysioterapeut. Efter graviditeter haft [KLAGEREN] haft problemer med mavemusklernes 'ikke nåede sammen', har ikke kunnet træne sin core op efterfølgende. Er nu opereret for 2 uger siden. Vedr. rygsmerter beskriver [KLAGEREN] at de periodevist dagligt til stede, i kortere perioder mærker [KLAGEREN] ikke rygsmerter. [KLAGEREN] fortæller at hun mærker rygsmerterne hver måned, at der kan være 4-6 uger uden symptomer. Rygsmerterne provokeres i situationer hvor hun sidder eller går meget. Endvidere smerter svt ve skulder. [KLAGEREN] fortæller at ve skulder har tendens til at 'hoppe ud af led', og den sættes på plads ved fys hver. 2 uge. [KLAGEREN] fortæller at hun fortsat har fokus på at træne. Fordøjelsessystemet. Tendens til forstoppelse og mavesmerter, det har ikke influeret på job. Ad urogenitalsystem: ikke gener Medicin. Antidepressiv medicin og astma medicin. Tobak og alkohol: intet. Socialt: ...

2.3 Særlige hensyn

punkt 2.2 fortsat

Ve skulder 'falder frem', nedsat bevægelighed ved fremadopføring 0-100 grader og abduction 0-100 grader, let ømhed fortil på skulder.

punkt 2.3

Psykisk: [KLAGEREN] har kronisk lidelse i form af angst og depression. Er i forløb ved psykiater. [KLAGEREN] blev henvist til psykolog i forlængelse af [ægtefælles] ... har ikke overskud til psykolog behandling på nuværende tidspunkt. Fysisk: har kroniske ryg- og skuldersmerter. Træner og følges ved fysioterapeut[KLAGEREN] skønnes at have varigt skånebehov som følge af ovenstående. Har nedsat funktionsevne. På nuværende tidspunkt kan [KLAGEREN] ikke have tilknytning til arbejdsmarkedet, på sigt kan hun muligvis opnå tilknytning, det er for tidligt at skønne om hvilken form tilknytningen kan have"

Af kommunalt resumé til regionen af 1/3 2022 fremgår bl.a.:

"6. Forløb i kommunalt regi:

Har sagen tidligere været behandlet på rehabiliteringsteamets møde, og hvad var konklusionen; Ja sagen har været behandlet på rehabiliteringsteamet d 24.09.2019 hvor [Klageren] blev indstillet til første jobafklaringsforløb i forlængelse af sygedagpenge... Ved udløb af første jobafklaringsforløb, er sagen administrativt forlænget til andet jobafklaringsforløb i september 2021, og sagen fremlægges nu på baggrund af overgang til andet jobafklaringsforløb.

Er der tidligere givet afslag på førtidspension, hvornår og med hvilken begrundelse: nej

Hvornår kom borger i kontakt med jobcentret og hvorfor?: [Klageren] sygemeldes i juni 2018 med stress og belastningsreaktion fra sit arbejde som [...]specialist og leder hos et [...]firma.

Hvad er borgers sociale situation og er der andre samarbejdspartnere og indsatser i gang på børne- eller socialområdet? [Klageren] bor med ægtefælle som ..., behov for hjælp i hjemmet. ..., dette forventes afklaret over de næste måneder. [Klageren] har ... [børn] som begge har særlige hensyn relateret til [sygdom]. Der er forløb i gang i ... og [børn] er tilknyttet ..., hvor indsatsen forvaltes af Grundet sagens kompleksitet, samt familiens eget ønske om en højere grad af samlet koordinering, er [Klageren] overgået til Mit Liv- En plan, der har været afholdt første netværksmøde i januar 2022, næste møde er berammet til april 2022.

Det forventes relevant at sagsbehandler og tovholder på Mit Liv- en Plan fra familieafdelingen deltager til rehabiliteringsødet.

7. ABC-plan incl. delmål og begrundede indsatser jf. seneste Min Plan.:

Jobmål A, B, C: [Klageren] har flere års erfaring indenfor arbejdet med rådgivning på [...], og hun vil gerne tilbage til dette i det omfang det er muligt. Såfremt dette ikke bliver aktuelt skal der op sættes andre jobmål.

Mit Liv – En Plan mål: [Klageren] angiver at familien samlet set har de samme mål som de havde for 10 år siden, men at de grundet omstændighederne indser at målene ikke længere er realistiske i samme grad, og at de skal justeres i en anden retning. Familiens eget mål er at opnå størst mulig følelse af normalitet i hverdagen og i livet som helhed, og uden flere større ulykker eller andet indgribende i deres liv. [Klageren] udtrykker at det samlede mål og deres individuelle mål, i stadigt stigende grad overskygges af bekymring omkring børnenes trivsel og børnenes mål. Der er lagt individuelle mål for ... børnene som omhandler behandling i ..., opfølgning og tilpasning af medicin samt social og faglig trivsel i skolen. [Klageren]s ægtefælle

Begrundelse for jobmål: [Klageren] er grundet helbredsmæssige og sociale udfordringer uafklaret omkring hendes fremtidige tilknytning til arbejdsmarkedet, men det er hendes eget ønske fortsat at kunne anvende hendes tidligere erhvervede kompetencer og erfaringer fra arbejdsmarkedet.

Begrundede delmål: Det er et stort behov for stabilisering af eget helbred. ... hverdagen og i skole, da [Klageren] udfylder den største rolle i hverdagen i familien.

Begrundede indsatser: Deltagelse i Mit Liv – En plan som er tilpasset [Klageren] og indsatser omkring ægtefælle og børn, fortsat følge behandling hos psykiater, tilbud om pårørende samtale/støtte hos kommunikationscenteret, fortsat stabiliserende ryg træning, virksomhedspraktik med henblik på at opnå tilknytning til arbejdsmarkedet i overensstemmelse og hensyntagen til de vilkår [Klageren] har.

8. Hvad har været iværksat og hvad har det ført til:

Hvornår har borger sidst været ansat i ordinære timer? Hvor mange timer pr. uge og i hvilken periode? I 2018 som leder hos et [...] firma, fuld tid.

Hvilke typer af indsatser har været iværksat og hvordan er der arbejdet med progression? [Klageren] har siden 2018 fulgt behandling hos psykolog og psykiater som helbredsmæssig indsats. I forhold til beskæftigelsesrettet indsats etableres der i efteråret 2021 forløb med virksomhedskonsulent hvor formålet var at etablere praktik. Det bliver i dette forløb i forbindelse med ægtefælles ... tydeligt, at [Klageren] er i målgruppen for Et liv- En plan, endvidere har [Klageren] fortsat så omfattende skånehensyn på dette tidspunkt, at hun har vanskeligt ved at honorere kravene i forløbet omkring praktik.

Hvilke skånebehov har borger: [Klageren] har skånehensyn til fysiske belastet arbejde relateret til tidligere brud i ryggen. Endvidere psykiske skånehensyn til alle former for stress, pres og deadlines på arbejdsopgaver, disse skånehensyn vil kunne ændre sig i takt med en udvikling til arbejdsmarkedet over tid. [Klageren] har behov for en rummelig arbejdsgiver som giver mulighed for fleksibilitet, relateret til børn med særlige behov og hjemmefronten i det hele taget, som [Klageren] er tovholder på.

Har de kompenserende ordninger været i brug, og vil der fremadrettet med fordel kunne gøres brug af dem i jobplanen: disse har ikke været anvendt.

Hvad er den maximale fremmødetid og den effektive arbejdsevne ugentligt, såfremt disse skånebehov iagttages: Dette er endnu ikke afprøvet, og det kommende forløb må vise et mere tydeligt billede af dette.

9. Helbredsmæssige oplysninger:

Hvilke diagnoser har borger: panikangst, depression, hukommelses- og koncentrationsbesvær, astma, skuldersmerter, smerter efter tidligere brud på ryggen.

Hvilke igangværende behandlinger/undersøgelser afventes: Fortsat behandling hos psykiater og fysioterapi, [Klageren] er i starten af året behandlet med sammensyning af mavemuskler, med henblik på at opnå størst mulig effektivitet af vedligeholdende og stabiliserende rygtræning.

Hvad er borgers funktionsevne i dagligdagen: [Klageren] fordeler egne ressourcer i hverdagen i det omfang det er muligt, hvilket i perioder er med risiko for at hun nedprioriterer egenomsorg, og opfyldelse af egne behov som igen påvirker [Klageren]s energi og træthedsniveau negativt.

Hvordan oplever du og borger, at funktionsniveauet påvirker arbejdsevnen: Den reelle arbejdsevne har endnu ikke været forsøgt udviklet, men den er utvivlsomt påvirket, idet det basale daglige funktionsniveau i forhold til hverdagen er påvirket.

Har sundhedskoordinator været inddraget: nej, men tilbud om 3,5 års samtale mellem [Klageren] og sundhedskoordinator kan være relevant."

Af udtalelse af 31/1 2023 fra psykiater fremgår bl.a.:

"Patienten har en velbehandlet depression. Hun har en langvarig belastningstilstand, i det hun har været ene om at tage sig af ... krævende yngre børn i forhold til deres manglende trivsel i skolen, omplaceringer i skolen, støtte i hjemmet, ligesom hendes ægtefælle ... børn trives nu ..., og har været i trivsel siden april. Patienten har trods dette kun fået det en anelse bedre. Hun fungerer dårligt kognitivt, kan knap huske aftaler, hvordan man klarer simple ting, hun er trættbar. Har let-

vakt nervøsitet, f.eks. har hun været ude at kigge på forsk. mulige arbejdspladser med sin [forældre], og det aktiverede angst, så snart hun nærmede sig arbejdspladsen. Får også angst, hvis hun skal åbne noget i e-Boks, hele systemet begynder at køre, og det tager lang tid for hende at få ro på.

Da jeg sidst så patienten 22-11-22 var der måske en lille fremgang i form af optimisme i forhold til fremtiden, efter hun flere gange har været hos kognitiv terapeut, hvor hun arbejder med at skærme sig selv fra de indtryk, der fortsat kan vælte hende.

Diagnostisk er der altså tale om en langvarig belastningstilstand med letvakt angst, træthæd, kognitive symptomer. Hendes depression er velbehandlet.

I forhold til prognosen vurderes det at tage lang tid, før patienten kan tænkes at kunne fungere på normale betingelser på arbejdsmarkedet. Efter ut.s vurdering er tidsperspektivet for dette minimum 6 mdr.

Der spørges til skånehensyn, og her skal der være lette, overskuelige arbejdsopgaver og betydeligt nedsat tid, i hvert fald i starten. Bør også have mulighed for at kunne trække sig, hvis angsten træder frem.

I forhold til om der er tale om varige skånehensyn afhænger dette af forløbet fremover, nogle ting i forhold til børnene er jo nu faldet på plads.

Aktuel medicin: Agomelatin 25 mg, Brintellix 20 mg, Imozop 7,5 mg t.n. sjældent."

Af udtalelse af 25/4 2023 fra psykiater fremgår bl.a.:

"Skal i gang med arbejdsprøvning. Hendes sagsbeh., som hun har været vældig glad for, har været sygemeldt, og kommer ikke tilbage, pt. skal derfor have ny sagsbeh. Hun har fået til opgave at skrive CV i forhold til hvad hun kunne tænke sig, og det er helt uoverskueligt for hende. Hun fortæller også hun ikke har kunnet læse i bogen "Aldrig mere stress", hun læser få linjer, men kan ikke retinere det i hjernen. I går glemte hun [barns] fødselsdag. Hun synes hun har fået det værre de sidste par mdr. Kan måske være pga. skift af sagsbeh. Har herudover været helt fri for belastninger det sidste års tid, hvor børnene har fået gode skoleforløb. Helt overordnet må man konstatere, at der er tale om en kronisk tilstand, hvor pt. har svært invaliderende kognitive sympt. Hun er helt med på at arbejdsprøvningen skal gennemføres, mhp. at der kan tages stilling til fremtidig Forsøgelse, og har også indstillet sig på, hun næppe kan komme tilbage på arbejdsmarkedet.

Hun fortsætter
cont. Agomelatin 25 mg
cont. Brintellix 20 mg
cont. Imozop 7,5 mg t.n., bruger dem kun sjældent.
Ny tid om 8 uger."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"Når den forsikrede har et midlertidigt tab af erhvervsevne

Et midlertidigt tab af erhvervsevnen vil sige, at den forsikrede ikke er i stand til at passe sit arbejde som hidtil i en periode. Før vi udbetaler en dækning, vurderer vi derfor erhvervsevnen ud fra det omfang, forsikrede kan passe sit arbejde - se dækningsoversigten.

Erhvervsevnen afgøres blandt andet på grundlag af en erklæring fra en læge, som vi vælger. Vi udbetaler kun dækning ved et midlertidigt tab af erhvervsevne, hvis den forsikrede har haft arbejde inden for det sidste år før den 1. sygedag - eller skadedagen, hvis tabet af erhvervsevnen skyldes en ulykke.

Udbetaling efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevne

Udbetalingen starter, når den forsikredes erhvervsevne har været sat ned uafbrudt i det antal måneder, der står i dækningsoversigten (karensperioden). Vi udbetaler ikke en dækning efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevne, når en af de følgende betingelser gør sig gældende.

- Den forsikrede kan igen passe sit arbejde.
- Det midlertidige tab af erhvervsevne har været halvandet år fra karensperiodens start.
- Vi vurderer, at tabet af erhvervsevne er længerevarende, og at udbetalingen kan fortsætte efter reglerne herfor.
- Dækningen ophører.

Vurdering af om tabet af erhvervsevne er længerevarende

Når vi skønner, at den forsikredes tilstand er blevet tilstrækkelig stabil, vurderer vi, om tabet af erhvervsevnen fremover skal betragtes som længerevarende. Det er en forudsætning, at den forsikrede fortsat er sygemeldt. På baggrund af helbredsoplysninger, herunder eventuelt en erklæring fra en læge, som vi vælger, vurderer vi, om erhvervsevnen længerevarende er sat så meget ned, at der ifølge dækningsoversigten er ret til udbetaling.

Imidlertid vurderer vi altid den forsikredes fremtidige erhvervsevne, når hans/hendes midlertidige tab af erhvervsevne har været halvandet år. Vi kan dog vælge at udskyde vurderingen i et begrænset tidsrum en eller flere gange. I så fald fortsætter udbetalingen efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevne.

Selvom den forsikrede har fået tilkendt offentlig førtidspension eller har ret til et tilbud om fleksjob, kan han/hun ikke nødvendigvis få udbetalt dækningen ved tab af erhvervsevne. Det skyldes, at reglerne for at få førtidspension og fleksjob ikke er de samme som reglerne for, hvornår man har ret til udbetaling af dækningen.

Når den forsikrede har et længerevarende tab af erhvervsevne

Når vi vurderer, om tabet af erhvervsevnen fremover er længerevarende, laver vi en generel vurdering af den forsikredes erhvervsevne.

Først skønner vi, hvor meget den forsikrede kan tjene. Vi tager hensyn til den forsikredes tilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse - og om den forsikrede er egnet til en ny uddannelse, for eksempel ved omskoling, som kan påvirke den forsikredes indtjeningsmulighed.

Derefter sammenligner vi den skønnede indtægt med det, fuldt arbejdsdygtige personer med en tilsvarende uddannelse og alder tjener i samme del af landet. Viser sammenligningen, at den forsikrede efter vores skøn højst kan tjene 1/3 fremover af en almindelig indtægt for personer på samme alder og med en tilsvarende uddannelse i den del af landet, er den forsikredes erhvervsevne sat ned med 2/3.

Når vi laver vores skøn over indtægten, vurderer vi ikke situationen på arbejdsmarkedet, og om den forsikrede vil blive i stand til at få et job med sin uddannelse.

Vi kan når som helst kræve, at den forsikrede dokumenterer, at betingelserne for udbetaling af dækningen er opfyldt. Retten til at få udbetalt efter reglerne om længerevarende tab af erhvervsevne falder væk, hvis vi vurderer, at de nævnte forudsætninger ikke længere er til stede, eller når dækningen ophører."

Nævnet udtaler:

Klageren – som er født i 1980'erne og har arbejdet i familiedrevet virksomhed – blev den 18/6 2018 sygemeldt med stress/belastningsreaktion og havde ansættelsesophør den 1/2 2019. I september 2019 fik hun bevilliget jobafklaringsforløb. Hun var i praktikforløb fra 5/10 2020 til 27/11 2020 som administrativ medarbejder med en ugentlig arbejdstid på 2 timer. I september 2021 blev jobafklaringsforløb forlænget til andet jobafklaringsforløb, og hun er fortsat under jobafklaring.

Selskabet har udbetalt midlertidige ydelser og ydet præmiefritagelse fra 18/9 2018 til 1/7 2022, hvor selskabet standsede ydelserne med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat med halvdelen.

Klageren ønsker fortsat dækning ved tab af erhvervsevne. Hun har anført, at hendes læge den 15/2 2022 har vurderet, at hun ikke kan have tilknytning til arbejdsmarkedet, at hun på sigt muligvis kan opnå tilknytning, men at det er for tidligt at skønne, hvilket omfang tilknytningen kan have, og at dette begrundes i klagerens sygdom. Ligeledes har en psykiater den 31/1 2023 vurderet, at klageren ikke kan varetage et job på normale vilkår, og at der vil være skånehensyn i form af lette, overskuelige arbejdsopgaver, betydelig nedsat tid samt mulighed for at kunne trække sig, hvis angsten træder frem. Klageren har anført, at der er sket en betydelig forbedring i de hjemlige forhold, og at hun uagtet dette fortsat er helt uden evne til at arbejde eller deltage i aktiviteter af betydning. Klageren har anført, at det faktum, at hun har ejerandele i kapital-

selskaber, ikke er ensbetydende med, at hun aktivt arbejder eller deltager i driften af virksomhederne.

Selskabet har anført, at der ikke er dokumenteret fysisk eller psykisk sygdom hos klageren, der i væsentlig grad nedsætter klagerens funktionsniveau, og at klageren burde kunne varetage et arbejde på mere end halv tid, hvis dette sker under iagttagelse af skånehensyn over for fysiske og psykiske belastninger. Selskabet har anført, at stress- og belastningstilstande kan begrunde et midlertidigt erhvervsvenetab, men ikke et varigt erhvervsevnetab, idet tilstanden kan afhjælpes ved aflastning. Klagerens sygemelding skyldes højst sandsynligt hjemlige/sociale forhold. Selskabet har anført, at ægtefællens og børnenes særlige forhold også er årsag til den vedvarende sygemelding fra ordinær beskæftigelse. Selskabet har anført, at klagerens selskabsretlige dispositioner understøtter, at klageren – trods gener og skånehensyn – fremstår med stor indsigt og velbevarede kompetencer inden for selvstændige virksomheder og har haft erhvervsrettet medvirken i virksomhederne i sygeperioden.

Af mail af 6/2 2019 fra psykolog fremgår det, at "[Klageren] har... oplevet reduktion i samtlige symptomer. [Klageren] oplever dog fortsat træthed, periodevis tristhed, tankemylder og søvnbesvær, om end dette forekommer i mindre grad end ved forløbets begyndelse. [Klageren] kæmper aktuelt fortsat med belastende omstændigheder i hendes privatliv, der påvirker hendes funktionsniveau og kan være en vedligeholdende faktor i relation til symptombilledet".

Af statusattest af 20/2 2019 fra psykolog fremgår det, at der er "færre episoder med kraftig hjertebanken og vejrtrækningsbesvær. [Klageren] oplever dog fortsat periodevis tristhed, træthed, kognitive vanskeligheder og søvnbesvær... Det vurderes, at [Klageren] om 2-3 måneder vil kunne vende gradvist tilbage til arbejdsmarkedet.... Det forventes, at [Klageren] efter en eventuel praktik vil kunne raskmeldes på ordinære vilkår. Der vurderes at være et midlertidigt behov for følgende skånehensyn ved tilbagevenden til arbejdsmarkedet: Gradvis optrapning i tid, afgrænsede opgaver uden deadlines, faste og forudsigelige rammer, støttende arbejdsmiljø".

Af kommunalt notat af 1/1 2020 fremgår det, at "Hun har langsomt fået mere overskud, og også overskud til at starte ved psykolog. Kan mærke at hun nu har brug for at komme en lille smule i gang igen. Hun kommer formentlig ikke tilbage til det samme som tidligere".

Af statusattest 4/3 2020 fra psykiater fremgår det, at "langvarig belastningssymptomer, til dels på baggrund af den hjemlige situation med ægtefællens ... og [barnets] ... Patientens tilstand er kompliceret af angstsymptomer som led af depression fra efteråret 18 ... Gradvis bedring, således at patienten i december faktisk følte sig i stand til stille og roligt at starte i forsigtig aktivering, men tilstanden er igen forværret, muligt pga. den hjemlige belastning, med øget angst, hjertebanken, tristhed, nedsat energi. Derudover har hun uændret kognitive symptomer... Således intet overblik kognitivt, hukommelsen ligeledes meget svækket. Hun er generelt træt og afkræftet ... En væsentlig del af behandlingen er således, at patienten taler med psykolog om sine mønstre, således at hun kan aflastes i den mere kroniske svære situation hun er i hjemme. Medicinsk kan der ikke gøres andet end den aktuelle behandling med Brintellix... som har haft nogen, men utilstrækkelig, effekt... I forhold til prognosen forventes patienten at kunne blive fuldt rask. Det er væsentligt her, at hun bliver aflastet ved relevant behandlingsforløb hos psykolog... Skånebehov vil således være, at patienten starter med ganske få timer ugentligt samt en aktivering, der ikke kræver ansvar".

Af statusattest af 7/2 2022 fra psykiater fremgår det, at "det er patienten der må tage sig af alt praktisk vedr. ... børn samt [ægtefælle], og hun er meget belastet... Det er helt tydeligt at patienten bruger al sin energi på at prøve at lave stabile rammer for ... I forhold til om hun på nuværende tidspunkt er i stand til at afvikle samfundstjeneste kommer det selvfølgelig an på hvad det er, men umiddelbart vurderes det at hun ikke kan tåle yderligere belastninger, som hun har det nu".

Af lægeattest af 15/2 2022 fra egen læge fremgår det, at klageren "er i antidepressiv behandling med 2 forskellige præparater. Har ikke længere tvangstanker og tankemylder... [Klageren] forestår alt vedr. familiens økonomi, tøjvask, indkøb, [børnene] og deres trivsel. ... [Klageren]

fortæller at hun fortsat har koncentrationsbesvær, hukommelsesbesvær, indlæringsbesvær. At hun får panikangst. [Klageren] beskriver at hun er ked af det, har tidl. haft ting at se frem til, at der tidligere har været lys forude, det har hun svært ved at se nu. [Klageren] beskriver at lige nu "ser hun ikke vasketøjet", trækker sig tilbage, at hun ikke kan overskue mere komplekse problemstillinger og tidvis heller ikke simple beskeder... Havde brud på rygsøjlen i 2010. Har siden da haft rygsmerter... [Klageren] fortæller at hun mærker rygsmerterne hver måned, at der kan være 4-6 uger uden symptomer. Rygsmerterne provokeres i situationer hvor hun sidder eller går meget. Endvidere smerter svt ve skulder... [Klageren] har kronisk lidelse i form af angst og depression. Er i forløb ved psykiater. [Klageren] skønnes at have varigt skånebehov som følge af ovenstående. Har nedsat funktionsevne".

Af kommunalt resumé af 1/3 2022 fremgår det, at "[Klageren] er grundet helbredsmæssige og sociale udfordringer uafklaret omkring hendes fremtidige tilknytning til arbejdsmarkedet, men det er hendes eget ønske fortsat at kunne anvende hendes tidligere erhvervede kompetencer og erfaringer fra arbejdsmarkedet. Det er et stort behov for stabilisering af eget helbred, ægtefælles ... og børnenes ... [Klageren] har skånehensyn til fysiske belastet arbejde relateret til tidligere brud i ryggen. Endvidere psykiske skånehensyn til alle former for stress, pres og deadlines på arbejdsopgaver, disse skånehensyn vil kunne ændre sig i takt med en udvikling til arbejdsmarkedet over tid".

Af udtalelse af 31/1 2023 fra psykiater fremgår det, at klagerens "børn trives nu ..., og har været i trivsel siden april. Patienten har trods dette kun fået det en anelse bedre. Hun fungerer dårligt kognitivt, kan knap huske aftaler, hvordan man klarer simple ting, hun er trætbar ... Diagnostisk er der altså tale om en langvarig belastningstilstand med letvakt angst, trætbarhed, kognitive symptomer. Hendes depression er velbehandlet. I forhold til prognosen vurderes det at tage lang tid, før patienten kan tænkes at kunne fungere på normale betingelser på arbejdsmarkedet. Efter ut.s vurdering er tidsperspektivet for dette minimum 6 mdr... I forhold til om der er tale om varige skånehensyn afhænger dette af forløbet fremover, nogle ting i forhold til børnene er jo nu faldet på plads".

Af udtalelse af 25/4 2023 fra psykiater fremgår det, at "Skal i gang med arbejdsprøvning... Hun synes hun har fået det værre de sidste par mdr. Kan måske være pga. skift af sagsbeh. Har herudover været helt fri for belastninger det sidste års tid, hvor børnene har fået gode skoleforløb. Helt overordnet må man konstatere, at der er tale om en kronisk tilstand, hvor pt. har svært invaliderende kognitive sympt. Hun er helt med på at arbejdsprøvningen skal gennemføres, mhp. at der kan tages stilling til fremtidig forsørgelse, og har også indstillet sig på, hun næppe kan komme tilbage på arbejdsmarkedet".

Forsikringen giver ret til løbende udbetaling og præmiefritagelse, hvis klagerens erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen som følge af sygdom eller ulykke.

Af forsikringsbetingelserne fremgår det, at "Et midlertidigt tab af erhvervsevnen vil sige, at den forsikrede ikke er i stand til at passe sit arbejde som hidtil i en periode. Før vi udbetaler en dækning, vurderer vi derfor erhvervsevnen ud fra det omfang, forsikrede kan passe sit arbejde". Videre fremgår det, at "Vi udbetaler ikke en dækning efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevne, når en af de følgende betingelser gør sig gældende ... Det midlertidige tab af erhvervsevne har været halvandet år fra karenperiodens start". Senere fremgår det, at "Når vi skønner, at den forsikredes tilstand er blevet tilstrækkelig stabil, vurderer vi, om tabet af erhvervsevnen fremover skal betragtes som længerevarende... Imidlertid vurderer vi altid den forsikredes fremtidige erhvervsevne, når hans/hendes midlertidige tab af erhvervsevne har været halvandet år. Vi kan dog vælge at udskyde vurderingen i et begrænset tidsrum en eller flere gange. I så fald fortsætter udbetalingen efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevne".

Af forsikringsbetingelserne fremgår det også, at "Når vi vurderer, om tabet af erhvervsevnen fremover er længerevarende, laver vi en generel vurdering af den forsikredes erhvervsevne. Først skønner vi, hvor meget den forsikrede kan tjene. Vi tager hensyn til den forsikredes tilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse - og om den forsikrede er egnet til en ny uddannelse, for eksempel ved omskoling, som kan påvirke den forsikredes indtjeningsmulighed. Der-

efter sammenligner vi den skønnede indtægt med det, fuldt arbejdsdygtige personer med en tilsvarende uddannelse og alder tjener i samme del af landet".

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at selskabet pr. 1/7 2022 har været berettiget til at overgå til en vurdering af, om klageren har et længerevarende erhvervsevnetab.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren har lidt af stress/belastningsreaktion siden 2018, og at det ikke skønnes muligt for klageren at vende tilbage til sit hidtidige erhverv. Af kommunalt journalnotat af 1/1 2020 fremgår det, at klageren formentlig ikke kommer tilbage til det samme som tidligere, hvor hun blandt andet havde ledelsesansvar. Af statusattest af 4/3 2020 fra psykolog fremgår det, at klageren skal i en aktivering, der ikke kræver ansvar.

Nævnet bemærker, at det er klageren, som har bevisbyrden for, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at hendes generelle erhvervsevne efter den 1/7 2022 er nedsat med mindst halvdelen, og at hun med de rette skånehensyn ikke vil være i stand til at tjene mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder i samme del af landet. Nævnet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på sagens lægelige og kommunale oplysninger, hvor klagerens tilstand hovedsageligt ses at vedrøre hendes langvarige belastningstilstand og heraf følgende psykiske og kognitive gener, som efter nævnets vurdering ikke ses at være uforenelige med varetagelsen af et relevant erhverv på mindst halv tid, hvis der tages behørigt hensyn til klagerens skånebehov. Nævnet bemærker, at egen læge, psykolog og psykiater har vurderet, at prognosen er god, og at klageren forventes at kunne vende tilbage til ordinær beskæftigelse på et tidspunkt.

Nævnet har også lagt vægt på, at sociale forhold – herunder klagerens ægtefælles og børnenes særlige forhold – må antages at i betydelig grad at have påvirket klagerens erhvervsevne negativt. Af mail 6/2 2019 fra psykolog fremgår det, at klageren fortsat kæmper med belastende omstændigheder i privatlivet, som påvirker funktionsniveauet og kan være en vedligeholdende faktor i relation til symptombilledet. Af statusattest af 4/3 2020 fra psykiater fremgår det, at klagerens langvarige belastningssymptomer til dels er på baggrund af den hjemlige situation med ægtefællens og børnenes særlige forhold, og at klageren igennem psykologbehandling skal aflastes i den mere kroniske svære situation, som hun er i hjemme. Af statusattest af 7/2 2022 fra psykiater fremgår det, at klageren bruger al sin energi på at prøve at lave stabile rammer for børn og ægtefælle. Af kommunalt resumé af 1/3 2022 fremgår det, at klageren grundet helbredsæssige og sociale udfordringer er uafklaret omkring hendes fremtidige tilknytning til arbejdsmarkedet.

Nævnet har videre lagt vægt på, at klagerens skånehensyn – herunder psykiske skånehensyn over for alle former for stress, pres og deadlines på arbejdsopgaver, og fysiske skånehensyn over for fysisk belastende arbejdsopgaver – ikke i sig selv tilsiger, at klageren ikke skulle kunne arbejde mere end halvdelen på det brede arbejdsmarked.

Nævnet er opmærksom på de to psykiatriske udtalelser fra 2023, hvor det bl.a. beskrives, at klageren – trods børnenes forbedrede trivsel – kun har fået det en anelse bedre, at hun fortsat fungerer dårligt kognitivt, og at hendes angst aktiveres af arbejdsrelaterede handlinger. Nævnet finder imidlertid ikke, at dette kan føre til andet resultat, idet selskabet på midlertidigt grundlag har ydet dækning i næsten 4 år og således har taget passende hensyn til, at klageren var i en særlig situation på grund af ægtefællens og børnenes særlige forhold. Nævnet bemærker, at udgangspunktet er, at selskabet overgår til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne efter 1½ år.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan heller ikke føre til andet resultat.

Ankenævnet *for* Forsikring

40.

98678

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen